

SOUDNÍ TLUMOČNÍK

2/2016

Z OBSAHU VYBÍRÁME

- Samostatný zákon o soudních tlumočnících a soudních překladatelích posílá vláda poslancům
- Mohla by se stát Komora soudních tlumočnicků ČR profesní komorou s povinným členstvím?
- Nové nařízení Evropského parlamentu ruší potřebu překladů celé řady veřejných listin

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 25. ledna 2017 č. 53

k návrhu zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích

Vláda

I. **schvaluje** návrh zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, s úpravami podle připomínek obsažených ve stanovisku předsedy Legislativní rady vlády;

II. **ukládá** ministru spravedlnosti vypracovat konečné znění vládního návrhu zákona podle bodu I tohoto usnesení;

III. **pověřuje**

1. předsedu vlády předložit vládní návrh zákona podle bodu I a II tohoto usnesení předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky k dalšímu projednání s upozorněním, že tento vládní návrh zákona se týká členství České republiky v Evropské unii,

2. ministra spravedlnosti, aby odůvodnil vládní návrh zákona v Parlamentu České republiky;

IV. **zmocňuje** předsedu vlády, aby na základě odůvodněné žádosti ministra spravedlnosti pověřil plněním úkolu podle bodu III/2 tohoto usnesení jiného člena vlády.

Provedou:

předseda vlády,
ministr spravedlnosti

Mgr. Bohuslav Sobotka, v. r.
předseda vlády

Milé kolegyně a milí kolegové,

jistě jste z médií zaznamenali, že návrh nového, samostatného zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích schválila vláda na svém zasedání dne 25. ledna 2017. Návrh sice není dokonalý a není jisté, jestli projde do podzimních voleb celým legislativním procesem projednávání, a také nemá dopracované vyhlášky, ale je to krok dobrým směrem. Je nám známo, že rozdělení uvítají hlavně ti, kteří se chtějí specializovat jen na jednu profesi. Moci pouze překládat jistě ocení rodiče na rodičovských dovolených, matky samoživitelky i kolegové, kteří musí pečovat o osoby blízké, ať už rodiče, partnery, handicapované. Na každou z těchto profesí jsou kladeny jiné nároky, i když většina stávajících jmenovaných chce tlumočit i překládat, neboť se nevyklučuje být dobrý překladatel i tlumočnick zároveň. Řada, především mladých, kolegů chce zase pouze tlumočit. Odměna by se měla trochu navýšit, hlavně u tlumočení, ale bohužel to vypadá, že nešťastné rozpětí zůstane, přestože možnost krátit či navyšovat odměnu řeší již stávající vyhláška.

I pro letošní rok Komora připravuje řadu vzdělávacích seminářů a bude se účastnit řady užitečných akcí. Ať už nejbližší daňový seminář, po kterém bude následovat dlouho očekávaný seminář českého jazyka, tradiční víkendový česko-anglický terminologický seminář v dubnu, letní intenzivní semináře ve spolupráci s Justiční akademií, podzimní vícedenní česko-německý terminologický za laskavého přispění Česko-německého fondu budoucnosti a další, o nichž veškeré informace naleznete na našich webových stránkách.

Komora by ráda i nadále pokračovala v informování a připravování nových uchazečů o jmenování soudním tlumočnickem nebo soudním překladatelem, ale vypadá to, že s přijetím nového zákona si toto vezme na starost Ministerstvo spravedlnosti prostřednictvím Justiční akademie, přestože naše Komora tyto kurzy pořádá 2× ročně více než deset let. Doufejme, že s námi, praktiky, bude chtít alespoň spolupracovat.

Na viděnou na některých z našich akcí

*Eva Gorgolová
předsedkyně představenstva*

Úvodní slovo předsedkyně KST ČR®	1
Jak hradit členské a jiné příspěvky či sponzorské dary	3
KOUTEK POEZIE	
Sonet č. 66	4
AKCE KST ČR®	5
LEGISLATIVA	
Stanovisko FIT Europe k nařízení EP o veřejných listinách	6
Nové nařízení Evropského parlamentu ruší potřebu překladů celé řady veřejných listin	8
Samostatný zákon o soudních tlumočnících a překladatelích posílá vláda poslancům	10
Jak to vidí Vladimír Renčín	10
KONFERENCE A SEMINÁŘE KST ČR®	
XXI. Česko-německý seminář v Bílé Třemešné	11
Česko-španělský terminologický seminář	12
Prosincový kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem	13
UDÁLOSTI A AKCE JINÝCH ORGANIZACÍ	
Slavnostní udílení česko-německých novinářských cen	14
Závěrečná konference projektu LIT Search v Belgii	15
O kvalitě v oblasti institucionálního překladu na Ústavu translatologie	16
Jeronýmovy dny 2016	17
CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT	
Pozor na falešné přátele!	18
Projekt videokonferencí v justici pokračuje a přinesl první úspory	19
O komoře se píše ve „Světě motorů“	19
Vyhledat judikaturu ESLP není nic těžkého. Díky instruktážnímu videu ministerstva spravedlnosti to zvládne každý	20
Přepadení v Berlíně	21
INFORMACE A OZNÁMENÍ	
Mohla by se stát Komora soudních tlumočnicků ČR profesní komorou s povinným členstvím?	23
Zrodí se Evropský registr právních překladatelů a tlumočnicků?	25
Tlumočníci dali soudci košem, zaskočila za ně soudcova kolegyně	31
O podstatě evropského projektu LIT Search	32
Kvalifikace tlumočnicků pro neslyšící	35
Projekt videotlumočení „Intepretty“ pro Policii ČR a Celní správu se osvědčuje	37
DOTAZY A ODPOVĚDI	
Tržní ceny ověřených překladů v ČR	38
Jaké povinnosti má soudní tlumočnick při změně bydliště?	38
Vyhýbejte se nepřipustným praktikám překladatelských agentur	38
Mohu účtovat soudu náhradu nákladů za poštovné?	38
Jak správně překládat vlastní jména z ruštiny a ukrajinštiny?	39
Víte jaká pořadová čísla přidělovat stejnopisům?	39
Lze pro navýšení odměny sloučit situace vyjmenované v § 22, odst. 1 Prováděcí vyhlášky č. 37/1967 Sb.?	39
KURIOZITY	
Označení profesí v Česku se změnilo, z uklízečky je operátorka podlahových ploch	40
Každé třicáté dítě, které se v Česku narodí, nemá české občanství	41
Když instagramista šeruje na síti	42
Vítáme nové členy	43
Informace pro inzerenty	44

JAK HRADIT ČLENSKÉ A JINÉ PŘÍSPĚVKY, ČI SPONZORSKÉ DARY

ÚHRADY ČLENSKÝCH A JINÝCH PŘÍSPĚVKŮ A SPONZORSKÝCH DARŮ

Členské příspěvky (splatné nejpozději do 31. ledna daného roku):

účet č. 520228009/2700

pro platby ze zahraničí:

IBAN: CZ46 2700 0000 0005 2022 8009

BIC (SWIFT code): BACXCZPP

Účastnické příspěvky na semináře, sponzorské dary a ostatní platby:

účet č. 2104417790/2700

pro platby ze zahraničí:

IBAN: CZ33 2700 0000 0021 0441 7790

BIC (SWIFT code): BACXCZPP

SLEDUJETE PRAVIDELNĚ WEBOVÉ STRÁNKY KOMORY? www.kstcr.cz

The screenshot shows the homepage of the Chamber of Court Interpreters of the Czech Republic (KST ČR). The header includes the logo and navigation links: Domů, KST ČR®, Legislativa, Profesionální informace, Členství, Diskuze, Fotogalerie, and Kontakt. There is also a language selector (en) and a login button (Vstup pro členy). The main content area features a large search section titled "Hledáte soudního tlumočníka?" (Are you looking for a court interpreter?). It includes a form with fields for "Jazyk" (Language) and "Regiony" (Regions), a "Přijmení tlumočníka" (Interpreter's name) field, and a "Vyhledat" (Search) button. Below the search section, there are three columns of news and updates: "Nejbližší akce KST ČR" (Upcoming KST ČR events), "Akce jiných organizací" (Events of other organizations), and "Aktuality" (News). The "Aktuality" section includes a link to the "Bulletin Soudní tlumočník 2/2016".

Členům Komory soudních tlumočnicků ČR připomínáme, že roční členský příspěvek musí být uhrazen vždy předem, nejpozději do 31. ledna každého roku.

Bulletin Soudní tlumočník 2/2016

Periodikum Soudní tlumočník vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky zpravidla dvakrát ročně

Redakce: představenstvo KST ČR®

Senovážné náměstí 978/23, 110 00 Praha 1 – CZ

IČ: 65401697 • tel. +420 604 557 241 • datová schránka: eazp826 • www.kstcr.cz • e-mail: kstcr@kstcr.cz

Registrace Ministerstva kultury České republiky: ev. č. MK ČR E 18793

Bankovní spojení: UniCredit Bank Czech Republic, a. s., č. ú.: 520228009/2700

Za obsahovou stránku příspěvků a názory zde publikované odpovídají autoři jednotlivých textů.

SONET Č. 66

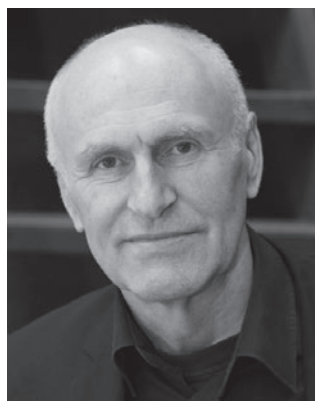
(William Shakespeare)

Znaven tím vším, já chci jen smrt a klid,
jen nevidět, jak žebra poctivec,
jak pýchou dme se pouhý parazit,
jak pokříví se každá čistá věc,

jak trapně září pozlátko všech poct,
jak dívčí cudnost brutálně rve chtíč,
jak sprostota se sápe na slušnost,
jak blbost na schopné si bere bič,

jak umění je pořád služkou mocných,
jak hloupost zpupně chytrým poroučí,
jak prostá pravda je všem prostě pro smích,
jak zlo se dobru chechtá do očí.

Znaven tím vším, já umřel bych tak rád,
jen nemuset tu tebe zanechat.

*Z angličtiny přeložil Martin Hilský, 1992
(profesor anglické literatury
na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy
a Filozofické fakultě Jihočeské univerzity
v Českých Budějovicích, překladatel z angličtiny,
shakespearolog)*

5. 10. 2016 **Mše svatá za tlumočníky a překladatele**
Biskupská, kostel sv. Petra na Poříčí
Celebroval P. Lukáš Lipenský, O. Cr.
Zpěvem doprovodil vokální soubor Gontrassek
Do znakového jazyka mši tlumočila Romana Petráňová
Pořádající:
JTP (Jednota tlumočnicků a překladatelů)
KST ČR (Komora soudních tlumočnicků ČR)
ČKTZJ (Česká komora tlumočnicků znakového jazyka)
- 6.–9. 10. 2016 **XXI. česko-německý terminologický seminář**
NĚMČINA
hotel Pod Zvičinou, Bílá Třemešná, okres Trutnov
Seminář se uskutečnil s laskavou finanční podporou Česko-německého fondu budoucnosti
Přednášející:
JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D., Právnická fakulta UK, katedra trestního práva
PhDr. Stanislav Hájek, psycholog
Marc Wenske, soudce, Vrchní zemský soud v Hamburku
kpt. Mgr. Rostislav Kunz, Národní protidrogová centrála
PhDr. Milena Horálková, Právnická fakulta UK, katedra jazyků
Irina Heinitz, překladatelka, BDŮ
15. 10. 2016 **Česko-španělský terminologický seminář**
ŠPANĚLŠTINA
Praha 1, Senovážné nám. 23
Přednášející:
JUDr. Martin Krčma, notář
PhDr. Mgr. Alexandra Berendová, Ph.D., odborná asistentka PF UK v Praze
26. 11. 2016 **Rusko-český terminologický seminář + ukrajinština**
RUŠTINA
Seminář byl z kapacitních důvodů zrušen. Nový termín chystá KST ČR v průběhu roku 2017.
3. 12. 2016 **Podzimní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem**
PRO ZÁJEMCE
O SOUDNÍ
TLUMOČENÍ
Praha 1, Senovážné nám. 23
Přednášející:
Mgr. Luboš Dörfl, předseda Krajského soudu v Ústí nad Labem, autor komentáře k zákonu č. 36/1967 Sb.
Mgr. Kateřina Pivoňková, vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze
PhDr. Ilona Šprcová, soudní tlumočnice a členka představenstva KST ČR

STANOVISKO FIT EUROPE K NAŘÍZENÍ EP O VEŘEJNÝCH LISTINÁCH

Regionální středisko Mezinárodní federace překladatelů FIT Europe zaujalo k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 poněkud kritické stanovisko

Z angličtiny přeložila Miluše Malá

Úvod

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 vstoupilo v platnost 15. 8. 2016 a podle něho mají členské státy do dvou a půl roku od tohoto data přijmout potřebná opatření pro jeho aplikaci (tzn. do konce roku 2018, resp. začátku roku 2019).

Vzhledem k tomu, že „formality legalizace, apostila, ověřené kopie a ověřené překlady jsou zastaralým a neřízeným mechanismem pro stanovení pravosti veřejných listin“, je hlavním cílem tohoto nařízení horizontální přístup, zjednodušení oběhu těchto evropských veřejných listin mezi členskými státy a snížení byrokracie bránící mobilitě v rámci EU, která se v současné době týká téměř třinácti miliónů občanů EU.

Ustanovení týkající se ověřených překladů

Nařízení stanovuje, že překlad veřejných listin z jiného členského státu nelze požadovat, pokud jsou veřejné listiny psány a) v jednom z úředních jazyků členského státu, ve kterém jsou předkládány, nebo b) v jiném neúředním jazyce přijímaném v této zemi.

Podle tohoto nařízení se také zřizují vícejazyčné standardní formuláře, které mají být připojeny k zvláštním kategoriím veřejných listin týkajících se narození, skutečnosti, že je osoba naživu, úmrtí, manželství (včetně způsobilosti k uzavření manželství a rodinného stavu), registrovaného partnerství (včetně způsobilosti k uzavření registrovaného partnerství a statusu registrovaného partnerství), místa pobytu a bydliště a neexistence záznamu v trestním rejstříku. Tyto vícejazyčné standardní formuláře by měly odrážet obsah veřejných listin jako pomůcku pro překlad, a tím do určité míry (i když ne zcela) vyloučit potřebu jejich překladu.

Je nutné zdůraznit, že přijetí listiny závisí na tom, zda dotčený úřad, kterému je veřejná listina předkládána, považuje informace obsažené ve vícejazyčném standardním

formuláři za dostatečné pro zpracování této veřejné listiny. V textu nařízení se uznává, že u řady veřejných listin, jejichž obsah nelze ve standardním vícejazyčném formuláři řádně odrazit (např. určité kategorie soudních rozhodnutí), není možné potřebu překladu takové listiny přiměřeným způsobem eliminovat.

Nejdůležitější však je, že se vůbec poprvé stanoví, že ověřený překlad provedený osobou kvalifikovanou pro tento úkon podle práva jednoho členského státu by měl být přijat ve všech členských státech. K dosažení tohoto cíle by měly členské státy do 16. srpna 2018 kromě jiného předložit seznam osob, které jsou podle národních předpisů kvalifikované takový ověřený překlad provést (pokud takový seznam existuje), jakož i poskytnout informace týkající se způsobu, jakým lze ověřené překlady identifikovat.

Právní nejasnost a orgány veřejné správy

Podle nařízení je na úřadu, kterému je veřejná listina předkládána, aby s konečnou platností rozhodl, zda je informace obsažená ve vícejazyčném standardním formuláři dostačující pro účely zpracování této veřejné listiny, přestože od osoby, která veřejnou listinu s připojeným standardním formulářem předkládá, by teoreticky neměl být překlad požadován. To znamená, že tento úřad může výjimečně požadovat, aby tato osoba předložila i překlad nebo přepis obsahu formuláře.

I když je toto opatření zdánlivě v rozporu s cílem snížit právní nejistotu, náklady a zdoluhavé postupy, je to částečně kompenzováno povinností členských států předložit Komisi veřejné listiny, ke kterým lze připojit standardní vícejazyčné formuláře jako vhodnou pomůcku pro překlad spolu s přijatými jazyky (úřední a neúřední) a seznamem přijatelných poskytovatelů ověřených překladů, s cílem zpřístupnit tyto informace prostřednictvím portálu evropské e-Justice.

Dopady na překladatele

Dopad na aktuální objem překladů, pracovní metody, kvalitu, mlčenlivost a bezpečnost je nutno teprve posoudit. Byl

již však posouzen finanční dopad na překladatele poskytující úřední nebo ověřené překlady na volné noze nebo jako externí dodavatelé pro státní orgány, a ten bude značný. Podle kvantifikovaných výsledků zveřejněných v relevantní Studii o dopadu vydané Evropskou komisí (CoNE 5/2013) se má objem ověřených překladů týkat 1,6 miliónu listin, 13 různých typů o průměrném rozsahu 3 stran v průměrné ceně cca 30 € za stranu, což ročně činí odhadem 100–200 miliónů EUR.

Co dál?

S ohledem na zmíněné regulační požadavky a dopad na tuto zvláštní kategorii překladatelů, FIT Europe navrhuje následující opatření:

- a) Zainteresované národní asociace překladatelů by měly kontaktovat příslušné úřady, případně i prostřednictvím národního zástupce EK, a zajistit, aby ve zmíněném seznamu byly uvedeny osoby kvalifikované podle národního práva provádět ověřené překlady, a v dostatečném časovém předstihu před 16. srpnem 2018 tak řešit případné problémy.
- b) S ohledem na to, že překladatelé nabízející výlučně ověřené překlady nemusejí mít pro překládání potřebné technologické znalosti, znalosti trhu a marketingové dovednosti, asociace by měly zjistit, zda se zmíněné nařízení bude dotýkat činnosti těchto osob a zároveň určit, jak jim formou cíleného školení v průběhu příštích let pomoci přeorientovat své služby.
- c) Vzhledem k požadavku, že ověřené překlady provedené osobami s kvalifikací podle práva členského státu mají být přijímány ve všech členských státech a vzhledem k různorodosti současných systémů, popř. jejich neexistenci napříč členskými státy EU, by evropské asociace měly lobovat za vzájemné uznávání nebo dokonce harmonizaci systémů pořizování úředních překladů, neboť pouhé zveřejnění na portálu e-Justice nemůže poskytnout právní bezpečnost státním úředníkům zabývajícím se velkým množstvím listin, což nevyhnutně povede k nahodilému odmítnutí úředních překladů mezi zeměmi. Taková odmítnutí mohou mít negativní dopad na důvěryhodnost a reputaci profesionálů v této oblasti. Posun k harmonizaci a vzájemnému uznávání systémů pořizování ověřených překladů v EU zajistí stabilní a ochranné pracovní prostředí pro překladatele a jistotu správním orgánům.

Více informací najdete:

- 1) Regulation (EU) 2016/1191 of the European Parliament and of the Council of 6 July 2016 on promoting the free movement of citizens by simplifying the requirements for presenting certain public documents in the European Union and amending Regulation (EU) No 1024/2012
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32016R1191>
- 2) Directorate-General for Justice and Consumers, Fact sheet: Certifying your public documents when moving around in the Union? Not for much longer!, June 2016
http://ec.europa.eu/justice/civil/files/fact_sheet_public_docs_en.pdf
- 3) Harris Kyriakidis, New European Regulation cuts red tape, 28 July 2016
<https://www.harriskyriakides.law/new-european-regulation-cuts-red-tape.html?id=327>
- 4) Directorate for Impact Assessment and European Added Value, Cost of Non-Europe Report: Promoting free movement of citizens and businesses by simplifying the acceptance of certain public documents in the EU, CoNE 5/2013
<http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201401/20140106ATT76807/20140106A-TT76807EN.pdf>
- 5) Commission Staff Working Document, Executive Summary of The Impact Assessment Accompanying the document Proposal for a Regulation on promoting the free movement of citizens and businesses by simplifying the acceptance of certain public documents in the European Union and amending Regulation (EU) No 1024/2012, SWD(2013) 145 final
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52013SC0145 & from=EN>
- 6) Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on promoting the free movement of citizens and businesses by simplifying the acceptance of certain public documents in the European Union and amending Regulation (EU) No 1024/2012, COM(2013) 228 final
http://ec.europa.eu/justice/civil/files/com_2013_228_en.pdf

7) European Commission, Green Paper, Less bureaucracy for citizens: promoting free movement of public documents and recognition of the effects of civil status records, COM(2010) 747 final
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0747:FIN:EN:PDF>

8) Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006L0123 & from=EN>

NOVÉ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU RUŠÍ POTŘEBU PŘEKLADŮ CELÉ ŘADY VEŘEJNÝCH LISTIN

Evropský parlament schválil legislativní změny týkající se prokazování pravosti veřejných listin v členských státech, pro které už nebude nutný ověřený překlad. Nová právní úprava zavádí vícejazyčné formuláře, které se budou připojovat k vnitrostátním listinám, čímž se odbourá potřeba překladu

Dagmar De Blasio Denčíková

Do působnosti nového nařízení 2016/1191, které má být plně aplikovatelné od roku 2019, spadají veřejné listiny, které osvědčují některou z těchto skutečností: narození, skutečnost, že osoba žije, úmrtí, jméno, manželství, způsobilost uzavřít manželství, rodinný stav, rozvod, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné, registrované partnerství, způsobilost uzavřít registrované partnerství a status registrovaného partnerství, zrušení registrovaného partnerství, rozluky nebo prohlášení registrovaného partnerství za neplatné, rodičovství, osvojení, bydliště a/nebo pobyt, státní příslušnost nebo absence trestního záznamu.

Parlament též prosadil, aby se po dvou letech od nabytí účinnosti nových předpisů zvažilo jejich rozšíření na veřejné listiny týkající se právního postavení a zastupování společností, diplomy, osvědčení a jiné doklady o dosažené kvalifikaci a veřejné listiny osvědčující úředně uznané zdravotní postižení a další. Konečným cílem mají být společné evropské veřejné listiny.

Tisková zpráva o nařízení EU 2016/1191 ve slovenštině byla publikována 9. června 2016 na portálu europarl.europa.eu. V češtině dostupná není.

Parlament ul'ahčil cezhraničné uznávanie verejných listín v EÚ

Európsky parlament schválil legislatívne zmeny, ktoré zjednodušia preukazovanie pravosti verejných listín, akými sú rodný či sobášny list, v iných členských štátoch a ul'ahčia tak voľný pohyb osôb v rámci EÚ. Nová právna úprava, na ktorej sa vopred dohodli vyjednávači EP s Radou (ministrov) EÚ, zavádza s cieľom odbúrať nevyhnutnosť prekladov viacjazyčné formuláre, ktoré sa budú pripájať k vnútroštátnym listinám.

„Viac ako 14 miliónov občanov EÚ žije v inom členskom štáte, než je ich domovská krajina. Aby sa mohli zosobášiť alebo preukázať čistý register trestov, musia prejsť únavnými procedúrami. Dnešným hlasovaním sme urobili prvý krok k obmedzeniu týchto byrokratických prekážok odstránením nákladnej a zaťažujúcej požiadavky na apostil a zavedením viacjazyčných štandardných formulárov,“ uviedla spravodajkyňa Mady Delvaux (S & D, LU) počas plenárnej rozpravy.

„To, čo nemohlo byť do pôsobnosti nariadenia zahrnuté v tejto fáze, je napriek nesúhlasu časti Rady obsiahnuté v doložke o preskúmaní. Konečným cieľom je mať v EÚ spoločné verejné listiny,“ dodala poslankyňa Delvaux.

Budova Rady Evropské unie, Brusel

Nová legislativa odstraní administratívne formality, akými sú predkladanie takzvaného vyššieho overenia verejných listín či takzvaných apostilov, pri verejných listinách, ktoré potvrdzujú osobný stav, rodičovstvo či štátnu príslušnosť. Poslanci a ministri sa dohodli na rozšírení pôsobnosti nariadenia tak, aby sa týkalo aj listín potvrdzujúcich spôsobilosť uzavrieť manželstvo alebo registrované partnerstvo. Medzi listiny, ktoré budú akceptované v inom členskom štáte bez vyššieho overenia, budú patriť aj potvrdenia o absencii trestného záznamu danej osoby (výpis alebo odpis z registra trestov).

Nové pravidlá sa týkajú aj listín, ktoré musia občania žijúci v inom členskom štáte predložiť za predpokladu, že sa v danom štáte chcú zúčastniť na voľbách do Európskeho parlamentu alebo miestnych samospráv, či už ako voliči alebo kandidáti.

Nové viacjazyčné formuláre

Nariadenie so zámerom odbúrať nevyhnutnosť doloženia overených prekladov niektorých verejných listín a ušetriť tak občanom čas a peniaze zavádza nové úniové viacjazyčné formuláre. Tie sa budú pripájať k samotným vnútroštátnym dokumentom týkajúcim sa narodenia, skutočnosti, že daná osoba je nažive, úmrtia, manželstva a registrovaného partnerstva (vrátane spôsobilosti uzavrieť manželstvo či registrované partnerstvo a rodinného stavu či partnerského statusu), bydliska a pobytu a absencie trestného záznamu.

Povinnosť informovať občanov

Poslanci v snahe zaistiť informovanosť občanov o jednoduchších postupoch a nových viacjazyčných formulároch presadili v texte nového nariadenia ustanovenie, ktoré ukladá Európskej komisii a členským štátom povinnosť oboznámiť verejnosť o nových pravidlách prostredníctvom webových stránok orgánov členských štátov a Európskeho portálu elektronickej justície.

Hodnotiaca správa a možné rozšírenie pôsobnosti po dvoch rokoch

Parlament tiež v rámci vyjednávaní o konečnom texte nariadenia presadil, aby sa po dvoch rokoch od nadobudnutia účinnosti nových predpisov zvažilo ich rozšírenie na verejné listiny týkajúce sa právneho postavenia a zastupovania spoločnosti, diplomy, osvedčenia a iné doklady o dosiahnutej formálnej kvalifikácii a verejné listiny osvedčujúce úradne uznané zdravotné postihnutie. Hodnotiaca správa, ktorú pri tejto príležitosti vypracuje Európska komisia, sa tiež zameria na možnosť rozšírenia viacjazyčných formulárov na ďalšie listiny.

Ďalší postup

Nariadenie bude čoskoro zverejnené v Úradnom vestníku EÚ. Účinnosť nadobudne postupne, pričom plne aplikovateľné bude od roku 2019.

Súvislosti

Nariadenie sa okrem toho vzťahuje na verejné listiny, ktorých predloženie sa môže požadovať od občanov Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi, ak chcú v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie voliť alebo byť volení do Európskeho parlamentu alebo v komunálnych voľbách v členskom štáte, v ktorom majú bydlisko.

(Tisková zpráva EP z plenárneho zasadání, 9. 6. 2016)

SAMOSTATNÝ ZÁKON O SOUDNÍCH TLUMOČNÍCÍCH A PŘEKLADATELÍCH POSÍLÁ VLÁDA POSLANCŮM

Činnost soudních tlumočnicků a překladatelů bude mít nová, podle ministerstva spravedlnosti, přísnější pravidla

Vláda návrh nového zákona schválila 25. ledna 2017, čeká ho stejně jako druhou schválenou předlohu resortu – zákon o soudních znalcích – projednání Sněmovnou. Obě normy označil premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) za priority kabinetu.

Zákon o tlumočnících a překladatelích stanoví přísnější a jasně daná kritéria pro vznik tlumočnického a překladatelského oprávnění, zvyšuje také odměny za odvedenou práci. Účinný by měl být od 1. ledna 2018 stejně jako zákon o soudních znalcích. Ministr spravedlnosti za ANO Robert Pelikán doufá, že obě předlohy Sněmovna schválí.

Návrh zákona o překladatelích a tlumočnících vláda projednala bez rozporů, původně k ní mělo připomínky ministerstvo financí, kvůli platům pro nový dohled nad překladateli a tlumočníky.

Nově by měla být u soudů rozlišena tlumočnická a překladatelská činnost, tedy ústní a písemný převod jazyka. Zákon zavede i právní nárok na zápis do seznamu tlumočnicků, pokud uchazeč splní předem stanovené podmínky. Nebude tak už záležet na vůli předsedů krajských soudů, kteří nyní žadatele nejmenují například tehdy, když se domnívají, že pro daný jazyk je už tlumočnicků dostatek. Návrh dále stanoví požadavky na dosažené jazykové vzdělání a praxi. Každý tlumočnický a překladatelský navíc bude muset složit jednotnou zkoušku zaměřenou na právní aspekty této činnosti.

Zdroj: ČTK

JAK TO VIDÍ VLADIMÍR RENČÍN

S laskavým svolením autora

VIDÍM BLBOST VĚLÍKOU. NĚKAM JDE, NEVÍM KAM.
KRAČÍ. NAPŘÍČ POLITICKÝM SPEKTRÉM.

XXI. ČESKO-NĚMECKÝ SEMINÁŘ V BÍLÉ TŘEMEŠNÉ

Česko-německý terminologický seminář pro soudní tlumočníky a překladatele se ve dnech 6.–9. října 2016 uskutečnil v klidném prostředí hotelu Pod Zvičinou v Bílé Třemešné na Trutnovsku. V hotelu byla rovněž ubytována většina účastníků

Catherina Van den Brinková Štifterová, Miluše Malá

Semináře se účastnilo celkem 38 osob, z toho bylo 10 účastníků ze SRN, 1 účastnice z Rakouska, 1 účastnice z Itálie, 1 ze Slovenska. Na semináři vystoupilo 6 přednášejících, z toho 2 z Německa.

Velká většina účastníků, zejména ze zahraničí, přijela již ve čtvrtek večer, kdy došlo k neformálnímu setkání všech přítomných účastníků, ke kterému prostory v tomto menším rodinném hotelu přímo vybízely.

Odborný seminář pak v pátek ráno oficiálně zahájila paní Dagmar De Blasio Denčíková, místopředsedkyně Komory soudních tlumočnicků, společně s organizátorkou semináře Mgr. Catherinou Štifterovou.

Letošní terminologický seminář byl tematicky zaměřen na trestní právo, což je pro soudní tlumočníky a překladatele jedna z nejdůležitějších oblastí. Páteční dopolední blok byl věnován vybraným otázkám hmotného a procesního práva trestního v České republice. Přednášející, JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D., významný odborník na trestní právo působící na katedře trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy, seznámil účastníky s vybranými pojmy a nastínil průběh trestního řízení podle českého právního řádu, přičemž zvláště upozornil na novější instituty, které se do předpisů dostaly v rámci

novelizací posledních tří let. Samostatný blok byl věnován tématu odklonů v trestním řízení.

Páteční odpoledne bylo věnováno kompetenčnímu modelu tlumočnicka a mentální hygieně tlumočnicků. Přednášející, PhDr. Stanislav Hájek, má bohaté zkušenosti s působením pro orgány činné v trestním řízení, zabýval se profilíngem a účastnil se celé řady výlechtů, a to i prostřednictvím tlumočnicka, takže je dobře seznámen s obtížemi, se kterými se mohou tlumočníci ve své praxi setkávat. Jednalo se o historicky první seminář věnovaný této tématice.

Pátek odpoledne a večer využila většina účastníků k výlehtům nebo procházkám po krásném okolí hotelu (např. přehrada Les království, ZOO ve Dvoře Králové nad Labem aj.) a samozřejmě k setkání s kolegy a kolegyněmi a projednání otázek zajímavých všechny strany.

Sobotní dopoledne bylo věnováno trestnímu řízení podle německého právního řádu. Přednášející, Marc Wenske, soudce z OLG (vrchního zemského soudu) Hamburg, působí rovněž jako lektor rekvalifikačního kurzu pořádaného univerzitou v Hamburku pro ty, kteří chtějí být jmenováni soudním tlumočnickem („Übersetzen und Dolmetschen an Polizei und Gerichten“). Pan Wenske přítomné seznámil se základními pojmy trestního práva procesního, s průběhem procesu a dále s problematikou obětí a odklonů v trestním řízení. Účastníci semináře tak měli možnost porovnat obsah pojmů dle německého a českého právního řádu a excerptovat z přednášek terminologii, kterou potřebují pro svou každodenní praxi.

Sobotní odpoledne bylo věnováno drogové kriminalitě. Přednášející, kpt. Mgr. Rostislav Kunz, pracuje jako tzv. procesualista (dříve vyšetřovatel) a vzhledem k působení Národní protidrogové jednotky v případech celostátního zájmu nebo přeshraničních případech má rovněž bohaté zkušenosti se spoluprací s tlumočníky a překladateli.

Z průběhu Česko-německého terminologického semináře

Z průběhu Česko-německého terminologického semináře

I. Heinitz z BDŮ (Spolkového svazu tlumočnicků a překladatelů)

Pak Kunz seznámil přítomné s předpisy vztahujícími se k drogové kriminalitě a s očekáváními, které klade Národní protidrogová jednotka na překladatele a tlumočníky. Pro přítomné účastníky to byl velmi obohacující poznatek seznámit se s jejich rolí z jiné perspektivy. Na tuto přednášku pak navázala paní Irina Heinitz z BDŮ (Spolkového svazu tlumočnicků a překladatelů), která účastníky seznámila s předpisy vztahujícími se na činnost soudních tlumočnicků a překladatelů, s pracovními podmínkami, procesem jmenování a problémy, se kterými se překladatelé a tlumočníci v Německu potýkají.

V sobotu večer se v útulných prostorách restaurace hotelu Pod Zvičinou uskutečnil tradiční společenský večer. Společenského večera se účastnili účastníci i přednášející.

Večer byl již tradičně vynikající příležitostí pro neformální navázání kontaktů mezi kolegy z ČR a SRN.

V neděli dopoledne byl seminář ukončen tradičním terminologickým workshopem za vedení paní PhDr. Mileny Horákové, v jehož rámci účastníci diskutovali o terminologických problémech z nejrůznějších oblastí.

Na závěr semináře se mohli účastníci vyjádřit k tématům, kterým by měl být věnován příští seminář, a k termínu a místu konání příštího semináře. Všichni účastníci konstatovali, že seminář byl opět velmi přínosný a že se již těší na další setkání v Hluboké nad Vltavou, kam se po několika letech opět vrátíme.

ČESKO-ŠPANĚLSKÝ TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ

Dědické právo a jeho úprava v novém občanském zákoníku. Dědické právo a základní instituty českého a španělského právního systému

Radka Pavlíčková

Dne 15. října 2016 se v Praze na Senovážném náměstí č. 23 konal česko-španělský terminologický seminář, na který se dostavilo patnáct účastníků. Oproti minulým letům, kdy byla náplň seminářů širší, ale o to náročnější pro účastníky i přednášející, byl ten letošní zaměřen pouze na jedno konkrétní téma, a to na otázku dědického práva.

Četnost zakázek z oblasti dědického práva je sice podstatně nižší než z jiných oblastí, ale není pochyb, že pro správný překlad závětí či dalších listin vystavených v průběhu

dědického řízení, je bezpodmínečně nutné pochopit obsah a znát význam pojmů vyskytujících se v notářských zápisech tohoto druhu.

Dědické právo je pro překladatele aktuálním tématem i z hlediska relativně nedávného nařízení o dědictví s mezinárodním prvkem a s tím souvisejícím evropským dědickým osvědčením. Uvítali jsme proto spolupráci JUDr. Martina Krčmy ze Společné notářské kanceláře v Klimentské ulici v Praze, který vedl první část semináře

a uvedl účastníky do problematiky dědického práva a jeho úpravy v novém občanském zákoníku. Přístupným a srozumitelným způsobem vysvětlil ustanovení občanského zákoníku vztahující se k otázce dědictví a dědění a suchou teorií okořenil příklady z vlastní praxe. Z dotazů, s nimiž se na něj účastníci semináře obraceli, bylo zřejmé, že se v nich odráží vlastní pracovní či osobní zkušenosti.

Odpolední část semináře byla svěřena PhDr. Mgr. Alexandře Berendové, Ph.D., odborné asistentce PF UK Praha, která účastníky seznámila s instituty španělského dědického práva a s pojmy vyskytujícími se ve španělském dědickém řízení. Stejně jako v případě seminářů, které vedla v předchozích dvou letech, odvedla skvělou práci a nenechala nikoho na pochybách o svých odborných kvalitách. Seminář byl účastníky hodnocen jako velice zdařilý právě

M. Krčma vedl první část semináře

pro způsob, jímž byl letos veden, tedy s důrazem a zaměřením na jedno téma a na jeho hlubší rozbor z pohledu nejen jazykového, ale i právní praxe.

PROSINCOVÝ KURZ PRO UCHAZEČE O JMENOVÁNÍ SOUDNÍM TLUMOČNÍKEM

Naše Komora pořádá dvakrát ročně již více než 10 let jednodenní kurzy pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem. Poslední se konal v sobotu 3. prosince 2016 a zajímavý byl tím, že se ho účastnilo několik významných hostů

Eva Gorgolová

Seminář se konal v K-centru na Senovážném náměstí 23 poprvé. V předchozích letech jsme ho pořádali v budově Městského soudu v Praze, v Hybernské 18, v prostorách Justiční akademie a ve spolupráci s ní. Z praktických důvodů však, neboť již téměř rok máme kancelář na Senovážném náměstí, jsme zvolili tyto prostory. Organizaci měla na starosti kolegyně Ilona Šprcová, která byla i jedním z přednášejících. Hlavními přednášejícími byli, jako téměř vždy, pan předseda Krajského soudu v Ústí nad Labem, pan Mgr. Luboš Dörfl, dlouholetý odborník v této oblasti, a paní Mgr. Kateřina Pivoňková, vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze, se kterou naše Komora spolupracuje od svých počátků a která má na starosti soudní tlumočnický a znalce ze Středočeského kraje více než čtvrt století.

Celkem se tohoto konkrétního kurzu zúčastnilo 40 účastníků, potenciálních budoucích soudních tlumočnicků nebo překladatelů. Hosty, kteří také odpovídali na dotazy účastníků, byli paní Mgr. Hana Friedlová, ředitelka Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy, která sídlí ve Školské 15, paní Mgr. Lenka

Sochorová, vedoucí Centra dalšího vzdělávání, a Ing. Naděžda Švihelová, referentka pro celoživotní vzdělávání, obě z Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, které mají na starosti právní přípravu pro jmenování soudním tlumočnickem, tzv. Právní minimum pro překladatele a tlumočnicků pořádané pod záštitou naší Komory. Absolvování tohoto kurzu, nebo doplňkového studia na PF UK v Praze, je jednou z podmínek jmenování soudním tlumočnickem. Čtvrtým hostem byl pan PhDr. David Mraček, Ph.D., který je odborným asistentem na Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, vyučující překlad i tlumočení tamtéž a který také vede přípravné kurzy na překladatelské a tlumočnické státnice na Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy. Jejich účast na tomto kurzu byla velice přínosná. Přítomni byli i někteří členové představenstva, jmenovitě Dagmar De Blasio Denčíková, Eva Gorgolová, Roman Hujer a samozřejmě naše nepostradatelná paní sekretářka Mirka Černá, bez které by se hladký průběh semináře neobešel.

SLAVNOSTNÍ UDÍLENÍ ČESKO-NĚMECKÝCH NOVINÁŘSKÝCH CEN

Česko-německý fond budoucnosti uspořádal v loňském roce poprvé česko-německou novinářskou soutěž pro reportéry, kteří svými příspěvky napomohli lepšímu porozumění mezi oběma státy. V neděli 29. ledna 2017 byly v pražském Veletržním paláci vyhlášeny ceny pro vítěze

Milena Horálková

Komora soudních tlumočnicků České republiky dostala pozvání ke slavnostnímu udílení cen. Zúčastnily se za představenstvo Komory Dagmar De Blasio Denčíková a za kontrolní komisi Milena Horálková.

Akce se konala v tzv. Studiu Hrdinů ve Veletržním paláci národní galerie v Praze. Sál se nachází v prostorách bývalého kina Veletrhy, které bylo zničeno při požáru Veletržního paláce v roce 1974. Sál nebyl nikdy dostavěn a nehotový prostor se proto zajímavým způsobem snoubí s kulturním zážitkem. K tomu nemalou měrou přispívá i kvalitní technické vybavení.

Oceněny byly tři české a tři německé reportáže, jejichž autoři se zaměřili na dění v sousedním státě. Z české strany byli oceněni Lucie Suchá z časopisu Reportér a Dora Kaprálová a Vojtěch Berger z Českého rozhlasu. Z německých novinářů to byli Corinna Antonová z Prager Zeitung, Arndt Ginzler a Martin Kraushaar z televizní stanice MDR, dále Tabea Soergel a Martin Becker z rozhlasové stanice SWR.

Zatímco české reportáže se do značné míry monotematicky věnovaly tématu uprchlíků a tomu, jak se s jejich přílivem Německo vypořádává, německé příspěvky se zabývaly tématy odlišnými, např. problematikou dálnice Praha – Drážďany, umučením faráře Toufara či fenoménem českých hospod.

Zvláštní cenu Mileny Jesenské, která se uděluje za příspěvky věnované tématům porozumění a tolerance mezi oběma zeměmi a jejich soužití v Evropě, získali Dora Kaprálová a Kilian Kirchgessner z rozhlasové stanice Deutschlandfunk.

Hlavní, velmi pěkný a emotivní projev přednesl bývalý předseda Senátu Petr Pithart. Varoval v něm před nebezpečím návratu ke starým předsudkům, popř. vzniku nových, pokud by se vztahy obou států vědomě nepěstovaly. Zdůraznil přitom právě roli novinářů, kteří by měli pravdivě informovat o událostech, odhalovat falešné zprávy a upozorňovat na konspirační teorie.

Slavnostního udílení cen se zúčastnili mimo jiné český ministr kultury Daniel Herman, německý ministr zemědělství a spolupředseda Česko-německého diskusního fóra Christian Schmidt, český velvyslanec ve Spolkové republice Tomáš Podivínský.

Ředitel Česko-německého fondu budoucnosti Tomáš Jelinek uvedl, že k vypsání soutěže vedla fond především snaha motivovat redakce, aby příliš nepodléhaly tlaku na zrychlené a zploštěné zpravodajství a také posláním fondu, to znamená prohlubování porozumění mezi Čechy a Němci.

Do prvního ročníku soutěže se přihlásilo přes 90 příspěvků z obou stran hranice.

Arndt Ginzler

Dora Kaprálová

Lucie Suchá

Martin Becker

Petr Pithart

ZÁVĚREČNÁ KONFERENCE PROJEKTU LIT SEARCH V BELGII

kteřá se konala ve dnech 9. a 10. listopadu 2015 v Antverpách, v prostorách Filozofické fakulty univerzity KU Leuven

Eva Gorgolová

Účastníky přivítal **Hendrik J. Kockaert**, děkan KU Leuven a koordinátor projektu, a prezidentka EULITA, **Liese Katschinka**, která také řekla několik slov na přivítanou, ale především zmínila implementaci směrnice o právu na překlad a tlumočení v trestním řízení, kdy se toto v poslední době stalo ještě aktuálnější v důsledku imigrační krize. Závěrečnou konferenci projektu na pilotní propojení evropských databází soudních tlumočnicků a překladatelů, podporovaného z programu Generálního ředitelství pro spravedlnost Evropské komise, zahájila prostřednictvím video přenosu evropská komisařka **Věra Jourová**. Následovaly příspěvky přednášejících, kteří se zabývali různými potřebami advokátů, soudců a policejních orgánů, co se týká služeb soudních tlumočnicků a překladatelů. Jedním z přednášejících byl i Koen Geens, ministr spravedlnosti Belgie, který poukázal na situaci v Belgii a zdůraznil potřebu harmonizovat národní registry a databáze napříč Evropou. Dalšími přednášejícími prvního dne konference byli Fernando Rui Paulino Pereira, předseda *Working Party on E-Law* Rady Evropy, zabývající se používáním nových komunikačních a informačních technologií ke zjednodušení soudních řízení, obhájce Dian Brouwer z ECBA (*European Criminal Bar Association*), Dirk Huisin, policejní inspektor a jeden z pěti koordinátorů, kteří odpovídají za databázi tlumočnicků pro potřeby nizozemské policie pro více než 120 jazyků a za překlad standardních právních dokumentů do více než 25 jazyků. Z tohoto bloku přednášek mě nejvíce zaujaly dvě prezentace, a to soudce Marka Wenskeho z Vrchního soudu v Hamburku, která byla navíc mimořádně profesionálně simultánně tlumočena z němčiny do angličtiny paní Liese Katschinkou. Její tlumočení bylo tak dokonalé, že ani neznělo jako tlumočení.

Pan soudce Wenske mluvil především o tom, že zajistit právo na spravedlivý proces by mělo být vždy nejpřednější povinností soudu a musí být garantováno jak straně obžalované, tak straně žalující. Poukázal na to, že pro to, aby se mohlo dojít k pravdě, jsou kvalita a profesionalita tlumočnicků jedním z nejdůležitějších předpokladů. Tlumočnick musí mít samozřejmě možnost si řádně prostudovat spis předem, seznámit se s případem, a hlavně si připravit

L. Katschinka, C. Van den Brinková Štifterová a I. Špreová při simulaci soudního jednání „mock trial“

odbornou terminologií. Také musí být odolný vůči stresu, věřit si a samozřejmě zachovávat mlčenlivost.

Prezentace Jonathana Thomsona z Velké Británie, který mnoho let pracoval jako *Chief Inspector Operations* pro jazykový program Londýnské metropolitní policie, který se zabýval rozvojem inovativních metod pro lingvistickou podporu zahraničním nebo anglicky nemluvicím obětem, svědkům nebo zadrženým osobám, mě zaujala především tím, jak se dají skloubit lepší podmínky pro tlumočníky a ušetřit peníze daňových poplatníků, v tomto případě z rozpočtu policie.

Základní body jeho prezentace nazvané Integrovaná lingvistická služba by se daly shrnout takto: Londýn je multikulturní a rozlehle velké město, a tak si policie udělala průzkum, kolik času tlumočníci musí strávit na cestě na místo tlumočení, a hlavně průzkum nákladů, které za to musí policie zaplatit. Londýn má cca 8 milionů obyvatel, obyvatelé zde mluví 107 různými jazyky, nejužívanější cizí jazyk je polština (2 %).

Od roku 2003 narostla potřeba tlumočnicků o 45 %, další předpokládaný nárůst je 20 % za rok. V roce 2007 vydala policie za tlumočníky 13 milionů liber, z toho za dobu čekání 20 % a na cestovním 33 %, tj. 53 % odměny bylo vyplaceno ještě před tím, než bylo přetlumočeno jediné slovo. Z tohoto důvodu policie zřídila na vybraných místech

speciální tlumočnické kabiny, vybavené a zabezpečené video- a audio-technikou, které jsou pro tlumočníky dostupnější, a tím došlo k úspoře z titulu cestovní vzdálenosti o 81 %. A tlumočníci byli i rychleji k dispozici. Místa byla vybírána podle několika faktorů: dostupnost hromadnou dopravou, podle sídel tlumočnicků, byly-li prostory vhodné (bezpečné, s parkovacími možnostmi).

Remote Interpreting – tlumočení na dálku – obdoba videotlumočení/tlumočení po telefonu (viz např. u nás to, co nabízí společnost Interprett) tak šetří nejen čas a peníze, ale podle odezvy tlumočnicků je to i příjemnější práce v příjemnějším prostředí.

Za Komoru se konference samozřejmě zúčastnily kolegyně Katy Štifterová a Ilona Šprcová, které na řešení projektu po celou dobu pracovaly, a předsedkyně představenstva Eva Gorgolová. Za Ministerstvo spravedlnosti ČR, které bylo také partnerem projektu, se zúčastnila Mgr. Martina Ličková z oddělení mezinárodní spolupráce a Mgr. Jana Rosůlková z odboru justičního dohledu.

Druhý den konference paní Liese Katschinka shrnula historii a průběh projektu, jakož i doporučení do budoucna. Paní

Společné foto účastníků evropského projektu LIT Search

Eulalia Pessó-White přednesla závěrečnou zprávu a Christian J. Petersen a Jonathan Kingaby z dánské společnosti InterConnect předvedli fungování databáze LIT Search.

Poté následovalo simulované soudní jednání „*mock trial*“, do kterého se zapojily i naše kolegyně, Katy Štifterová jako tlumočnice českého jazyka a Ilona Šprcová v roli svědka.

Se všemi prezentacemi se můžete seznámit na www.eulita.eu, kde můžete rovněž zhlédnout video s proslovem paní eurokomisařky Věry Jourové a fotografie z konference.

O KVALITĚ V OBLASTI INSTITUCIONÁLNÍHO PŘEKLADU NA ÚSTAVU TRANSLATOLOGIE

Ústav translatologie FF UK ve spolupráci s Jagellonskou univerzitou v Krakově, Generálním ředitelstvím pro překlady EK (DGT) a JTP pořádal 25. listopadu 2016 odbornou konferenci na téma „Kvalita v oblasti institucionálního překladu“

Dagmar De Blasio Denčíková

Tato pražská konference, které se za Komoru soudních tlumočnicků ČR i tentokrát zúčastnila předsedkyně představenstva Eva Gorgolová, navázala na konferenci, jež se uskutečnila v roce 2015 v polském Krakově, kde se sešly přibližně dvě stovky akademiků, studentů, překladatelů z praxe a osob z agenturního či institučního prostředí. Stejně jako v Krakově se konference konala v rámci projektu DGT Překlady a Evropa (Translating Europe).

Pozvání do Prahy přijala odbornice na korpusovou analýzu textů EU Lucja Biel z Varšavské univerzity, dále

koordinátorka kvality překladů u OSN v New Yorku paní Eva Pantuso či koordinátor kvality u Generálního ředitelství pro překlady EK v Bruselu Ingemar Strandvik.

Mezi přednášejícími byli Tomáš Svoboda z Ústavu translatologie FF UK v Praze, Filip Křepelka z PF MU v Brně, Teresa Tomaszewicz z Univerzity Adama Mickiewicze v polské Poznani, Jan Hanzl z Rady ministrů EU a další. Jednacím jazykem konference byla angličtina.

JERONÝMOVY DNY 2016

Již dvaadvacáté Jeronýmovy dny – dny přednášek, besed, workshopů a prezentací pořádaných Jednotou tlumočnicků a překladatelů (JTP) proběhly od středy 9. do soboty 12. listopadu 2016 v sídle JTP a KST ČR na Senovážném nám. 23, Praha 1

Jana Klokočková

JTP již tradičně pořádá akci Jeronýmovy dny ve spolupráci s odborníky v oboru lingvistiky, překladu a tlumočení, jakož i dalšími zajímavými osobnostmi a tlumočnickými a překladatelskými organizacemi, profesními sdruženími a vysokoškolskými pracovišti:

*Asociací konferenčních tlumočnicků ASKOT
Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka (ČKTZJ),
Komorou soudních tlumočnicků ČR (KST ČR),
Obcí překladatelů (OP),
Ústavem translologie FF UK v Praze
a Evropskou komisí*

Komoře soudních tlumočnicků ČR byl věnován prostor dopoledne v sobotu 12. listopadu. Předsedkyně KST ČR Eva Gorgolová, a místopředsedkyně Dagmar De Blasio Denčíková, Jana Klokočková a Alexandra Sedunková představily činnost komory především v souvislosti s návrhem nového zákona o soudních tlumočnících a překladatelích, jeho připomínkovaním, a rovněž zmínily i další aktuality.

Že překladatelé a tlumočníci neusínají na vavřínech, ale snaží se jít s dobou, to můžeme vidět z přehledu několika témat a názvů přednesených přednášek:

Aktuální trendy v překladatelských technologiích – shrnutí informací z konference Translating Europe Forum, která se konala koncem října v Bruselu a byla zaměřena na nejnovější technologie využívající strojový překlad, například nová zařízení umožňující automatické tlumočení,

Nové možnosti automatizace překladu – strojový překlad je v hledáčku vědců i potenciálních uživatelů po mnoho desetiletí. Předpovědi o tom, že v krátké době bude k dispozici vysoce kvalitní automatický překlad, jsou staré stejně jako úsilí výzkumníků, avšak dosud se nenaplnily. Kvalita automatického překladu nicméně stále stoupá. Přednáška upozornila na nejnovější technologie a také aplikace, ve kterých již dnes je automatický překlad využitelný.

Slovo a jazyk v interkulturním prostředí – přednáška opět potvrdila nezastupitelnou roli „slova“, jeho významu a symboliku pro porozumění kultur a komunikaci. Také upozornila

Z přednášek na Jeronýmových dnech

na v současné době se nezdravě projevující relativizaci slov, povrchnost vnímání jejich významu, na přemíru slov, zneužívání slov a dalekosáhlé důsledky takového přístupu.

Bible bez hranic – překlad 90 biblických textů do českého znakového jazyka

Překlady biblických textů do českého znakového jazyka. Jaké je jejich místo v rámci českých biblických překladů 20. a 21. století? Jakou povahu mají přeložené texty a jaké jsou jejich hlavní charakteristiky? Během prezentace byl představen průběh překladů, obtížná místa v procesu tohoto typu překladu a výstup překladatelské činnosti. Stručně byly ukázány výsledky práce zahraničních projektů podobného či stejného charakteru a projektů realizovaných v českém prostředí. Zazněly také informace o potřebě tohoto překladu do českého znakového jazyka a o jeho významu pro komunitu Neslyšících.

Už jen pro informaci – a též pro inspiraci, zda příště Jeronýmovy dny navštívit – uvedeme témata několika dalších zajímavých přednášek:

Tlumočnick s humanitárním posláním, Karel IV. a Praha, Co je stres a jeho teorie, Redaktor a překladatel: proti, nebo spolu? Překlady čest a rukám pokoj aneb diktovací software v překladatelské praxi, NEkonference aneb Sazby, marketing a kočky v akváriu... ad.

A kdyby vám pro inspiraci ani to nestačilo, pak vězte, že v nabídce Jeronýmových dnů byly i pozoruhodnosti z tibetského obchůdku nebo poetika starších knih v book-sekáči.

POZOR NA FALEŠNÉ PŘÁTELE!

Všichni, kteří jsme se někdy učili nějaký cizí jazyk, si asi vzpomeneme na pocity zklamání, kdy nám nějaké slovo přišlo povědomé, připomínalo nám něco v češtině, a nakonec se ukázalo, že jeho význam je zcela odlišný. Odborně se taková slova nazývají „falešní přátelé“ a příkladů, s nimiž se setkáváme v jazyce práva, je bezpočet

Ondřej Klabal

Ať už se jedná o slova obecná, která se používají v právních textech (*actual* není *aktuální* a *eventually* není *eventuálně*), nebo o termíny vyložené právní (*caution* není *kauce*, *firm* není obchodní *firma* a *advocate* není, s výjimkou Skotska, *advokát*).

V tomto příspěvku bych se však rád zamyslel nad dvojicí slov „korporace“ a „korporátní“ a nad jejich anglickými protějšky. Začneme významem těchto slov v češtině. Slovník spisovné češtiny (SSČ) definuje v právním významu „korporaci“ jako *právní osobu s podkladem převážně osobním (např. společnost)*, což je v zásadě v souladu s významem, který používá i platný občanský zákoník, kdy jsou „korporace“ sdružením osob, oproti fundacím, jež jsou sdružením majetku.

Definici adjektiva *korporátní* v SSČ nenajdeme, musíme si pomoci typickými kolokacemi. Většinou toto adjektivum odkazuje k obchodním korporacím, či společnostem, například *korporátní právo* je právo obchodních korporací, *korporátní dluhopisy* jsou dluhopisy vydávané obchodními společnostmi. Příkladů bychom jistě našli více, přičemž většinou nepůjde o zákonné termíny, ale spíše o žargon.

Jak je to ale s anglickými protějšky? Problém nastává už u podstatného jména *corporation*, se kterým se setkáváme převážně v americké angličtině, kde znamená [1] *firm that meets certain legal requirements to be recognized as having a legal existence, as an entity separate and distinct from its owners. Corporations are owned by their stockholders (shareholders) who share in profits and losses generated through the firm's operations.*

Jedná se tedy o druh obchodní společnosti, pro niž je navíc typické omezené ručení, tzn. odpovídá českým kapitálovým společnostem, nejvíce pak společnostmi akciové. Ostatně jako *corporations* se označují i významné společnosti jako Microsoft Corporation či Toyota Motor Corporation. V tomto významu je tedy nejbližším českým ekvivalentem pro *corporation* akciová společnost.

Nicméně *corporation* má v angličtině ještě jeden, obecnější význam: *group of persons who are deemed in law to be a single*

legal entity. The corporate entity is legally distinct from its members; it has legal personality and can hold property, sue and be sued in its own name as if it were a natural person [2]. V tomto významu je tedy termín *corporation* blízký českému termínu „korporace“ v doktrinálním významu. Jsou tedy *corporation* a korporace falešní přátelé? Ano i ne.

Zajímavá je však i situace týkající se odvozeného adjektiva *corporate*. I v tomto případě se totiž setkáme s oběma významy. Zatímco spojení jako *corporate lawyer, corporate bond, corporate banking* [3] odpovídají českému významu korporátní a můžeme snad spekulovat, že tyto kolokace do češtiny pronikají právě z angličtiny, termíny jako *corporate income tax, corporate manslaughter* či *corporate executor* jsou složitější. V těchto případech totiž význam adjektiva *corporate* souvisí s obecnějším významem slova *corporation*. *Corporate income tax* je tedy daň z příjmu právnických osob. Trestný čin *corporate manslaughter* (ve Skotsku označován jako *corporate homicide*) je definován jako usmrcení spáchané obchodní společností nebo organizací (např. rovněž i policií), obecně tedy právnickou osobou.

Ukazuje se zde odlišný pohled českého a anglického systému trestního práva, kdy v Anglii se jedná o speciální skutkové podstaty upravené v samostatném zákoně (*Corporate Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007*), u nás se jedná o skutkovou podstatu podle trestního zákoníku, na niž se vztahuje trestní odpovědnost právnických osob. A konečně *corporate executor* je právnická osoba, která je jmenována vykonavatelem závěti. Jsou tedy adjektiva *corporate* a korporátní falešnými přáteli? Opět ano i ne. Ve spojení, která jsou spíše žargonem, si významově odpovídají, v samotných právních termínech však *corporate* častěji odkazuje k obecnějšímu významu slova *corporation*.

Co z toho plyne? Ani když narazíme ve dvou jazycích na slova, která musí zaručeně pocházet ze stejného základu, neznamená to, že v důsledku odlišného jazykového vývoje znamenají totéž.

Autor je lektor právnické angličtiny, Belisha Beacon a UPOL.

PROJEKT VIDEOKONFERENCÍ V JUSTICI POKRAČUJE A PŘINESL PRVNÍ ÚSPORY

Ministerstvo spravedlnosti ČR zahájilo v dubnu roku 2016 instalaci videokonferencí v resortu justice s plánem ušetřit na nákladech na eskorty k výsledkům. V rámci testovací etapy projektu bylo dodnes úspěšně zavedeno 143 videokonferenčních zařízení na více než stovce míst napříč celou justicí

Videokonference jsou v zahraničních justičních systémech moderním trendem. Ministerstvo spravedlnosti začalo technologii testovat na jaře roku 2016 v rámci celé ČR. A již v rámci testovacího provozu se náklady na ozbrojené eskorty při převozech snížily o 461 tisíc korun.

Další novinkou je využití videokonferencí Obvodním soudem pro Prahu 2 pro komunikaci s Psychiatrickou nemocnicí Bohnice. Obě místa spojení vyzkoušela a hodnotila jako naprosto bezproblémové. Tím se otevírá možnost pro možné budoucí využití videokonferencí v souvislosti s realizací detenčních řízení. Všechny psychiatrické nemocnice v ČR jsou v současné době vybaveny zařízeními pro videokonference, která jsou kompatibilní s technologií resortu justice. Jejich správu vykonává právě Psychiatrická nemocnice Bohnice.

Financování projektu je realizováno z Norských fondů a ušetřené finanční prostředky budou využity na vytvoření prostředí pro uchovávání nahrávek pořízených v rámci videokonferenčních relací. Výběrové řízení na dodávku a podporu technologie videokonferencí s plánovaným rozpočtem přes 60 milionů Kč vyhrála společnost atlantis telecom, spol. s r. o. s celkovou nabídkovou cenou 30 774 000 Kč. Zahájení rutinního provozu je očekáváno počátkem roku 2017.

*Tiskové oddělení Ministerstva spravedlnosti ČR,
18. 10. 2016*

O KOMOŘE SE PÍŠE VE „SVĚTĚ MOTORŮ“

Řidičům se doporučuje pořídit si na cesty motorovým vozidlem do zahraničí ověřené překlady některých dokumentů

Michal Chuchát

Svět motorů není zrovna časopisem souvisejícím s činností soudních tlumočnicků, avšak kromě článků věnovaných rychlým kolům a automobilovým novinkám otiskuje též texty z oblasti všeobecného motorismu, a právě zde došlo k milé výjimce: v letošním šestém čísle Světa motorů, které vyšlo 6. února 2017, redaktor Petr Barták na stranách 34–35, v článku *Nepovinně povinné doklady při cestě do zahraničí* rozebírá problematiku dokladů potřebných při cestě motorovým vozidlem do zahraničí. Mezi takové dokumenty patří lékařský posudek

Mgr. Michal Chuchát, LL.M. je členem České advokátní komory a KST ČR®

o zdravotním stavu řidičů-seniorů či zmocnění majitele vozu udělené jeho řidiči a všeobecně se doporučuje mít je ověřeny soudním tlumočnickem.

Na žádost redakce motoristického magazínu jsem se vyjádřil k postupu, jak soudně ověřený překlad získat, k obvyklým cenám i možností, kde najít kontakty na soudního tlumočnicka... ad. Proto článek (jehož elektronická verze se během několika týdnů objeví též na internetových stránkách www.auto.cz) obsahuje též odkaz na webové stránky Komory a vyhledávač soudních tlumočnicků – členů Komory, který je umístěn na domovské stránce.

Věřím, že se nám tak podařilo opět trochu rozšířit povědomí jak o KST ČR®, tak o jejích členech.

VYHLEDAT JUDIKATURU „ESLP“ NENÍ NIC TĚŽKÉHO. DÍKY INSTRUKTÁŽNÍMU VIDEOU MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI TO ZVLÁDNE KAŽDÝ

Ministerstvo spravedlnosti ČR se rozhodlo ještě více zpřístupnit důležitá rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (ESLP), a to prostřednictvím instruktážního videa. Již více než rok mají čeští občané přístup k této judikatuře prostřednictvím databáze judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Pro širší veřejnost však může být poněkud komplikované se v nepřehledném množství rozsudků ESLP ihned zorientovat. Video má proto ukázat, že nalézt potřebnou judikaturu nemusí být až tak těžké

Databáze má především dva účely. Zajistit používání a provádění Evropské úmluvy o lidských právech na vnitrostátní úrovni a zpřístupnit judikaturu ESLP odborné i širší veřejnosti v českém jazyce. Snahou Ministerstva spravedlnosti ČR je zajistit, aby byl přístup k judikatuře pro všechny občany opravdu co nejjednodušší.

Kancelář vládního zmocněnce pro zastupování ČR před ESLP proto nechala profesionálně zpracovat podrobné instruktážní video. To začínající uživatele databáze snadno provede procesem vyhledávání a osvětlí jim význam databáze. Najdou jej jednak na úvodní stránce databáze a také na Youtube kanálu Ministerstva spravedlnosti ČR. Krátký film, ve kterém účinkuje bývalý zaměstnanec ministerstva a herec MgA. Zdeněk Pecha, vtipným způsobem vyzdvihuje přínos databáze a pomáhá zorientovat se v jednotlivých vyhledávacích funkcích aplikace.

Ministerstvo si od videa slibuje, že díky němu bude ještě více lidí moci nahlížet důležitá rozhodnutí ESLP. Snaží se tak naplňovat přání, které již v loňském roce vyjádřil ministr spravedlnosti Robert Pelikán: „*Databáze významně přispěje i k tomu, že Evropská úmluva o lidských právech bude orgány veřejné moci v České republice každodenně naplňována. Ubude tak důvodů, proč se čeští občané musí na štrasburský soud obracet.*“

Odkaz na video v rámci databáze judikatury Evropského soudu pro lidská práva (na levé straně obrazovky):
<http://eslp.justice.cz/>

Odkaz na video na Youtube kanálu Ministerstva spravedlnosti ČR: <https://youtu.be/x9xp8dPv63U>

O databázi judikatury ESLP

Databáze obsahuje veškerou judikaturu štrasburského soudu doposud vydanou v řízeních proti České republice. Kromě toho se v ní nachází také anotace nejvýznamnějších aktuálních rozsudků a rozhodnutí vydaných proti jiným smluvním státům Evropské úmluvy o lidských právech. Výběr těchto anotací je realizován ve spolupráci s Ústavním, Nejvyšším a Nejvyšším správním soudem, jako i Kanceláří veřejného ochránce práv tak, aby zahrnoval významné judikáty pokrývající všechny oblasti relevantní pro české právní prostředí. Databáze k dnešnímu dni čítá na 850 judikátů a je průběžně doplňována o aktuální významné rozsudky.

Databáze vznikla jako jedno z opatření reagujících na mezinárodní výzvy k zajištění používání a provádění Úmluvy na vnitrostátní úrovni. Sleduje účel zpřístupnit odborné i širší veřejnosti judikaturu ESLP, která z velké části existuje pouze v anglickém či francouzském jazyce. Zároveň si klade za cíl umožnit snadnější orientaci v této judikatuře, která dnes čítá rozsudky a rozhodnutí v řádu deseti tisíců. Vyhledávací kritéria databáze jsou uzpůsobena vnitrostátním uživatelům. K potřebným informacím má tak přístup každý. A to i běžný občan, který se v problematice štrasburského soudu příliš neorientuje.

Tiskové oddělení Ministerstva spravedlnosti ČR

PŘEPADENÍ V BERLÍNĚ

Rozhodla jsem se veřejně se podělit se zkušeností, kterou jsem zažila téměř na konci své mnohaleté kariéry soudní tlumočnice. Ráda bych rozproudila debatu o potřebě právní ochrany soudních tlumočnicků

Miluše Malá

Soudním tlumočnickem jsem již více než 35 let. Od roku 1991 pracuji jako OSVČ s tříletou přestávkou, kdy jsem byla členkou českého překladatelského týmu Evropské komise v Lucemburku. Od mého návratu z působení v cizině s úzkostí sleduji měnící se situaci v komerčním i soudním překládání a tlumočení.

Velkou většinu mých zakázek tvoří překlady. Tlumočit chodím jen v rámci výkonu funkce soudního tlumočnicka a ojediněle tlumočím při obchodních jednáních, většinou pro známé klienty.

O tom, jak náročné tlumočení u soudu je, ví každý z kolegů jistě své. Jsem přesvědčena, že sazby za tlumočení u soudu jsou směšně nízké a že by rozhodně neměly být stejné jako za překlady, což Komora soudních tlumočnicků ČR ve svých připomínkách již k několika návrhům zákona vždy zdůraznila.

Zarážející však je, že jako tlumočník, dokonce ani jako soudní tlumočník, nemáme v podstatě žádná práva a žádné zvláštní postavení. Ve všech poučeních při přiřazení tlumočnicka před státními orgány se dočteme jen o povinnostech a sankcích, nově také o trestu. **Nemáme žádná práva. Podle posledního vyjádření ministra spravedlnosti Peřínka k podobné připomínce z úst předsedy Komory soudních znalců ČR Ing. Vladimíra Váchy ve Studiu 6 ČT, mají znalci přece právo vykonávat své povolání! Jaká jiná práva prý by si pan Vácha představoval...**

Je jasné, že pan ministr tím myslel i soudní tlumočníky, jelikož návrh nového samostatného zákona o soudních tlumočnících a překladatelích je z velké části okopírován právě z návrhu nového zákona o znalcích.

Přepadení policejním komandem

Co se může při výkonu našeho povolání stát, jsem zažila 1. prosince 2016. Měla jsem tlumočit obchodní jednání svého českého klienta v Berlíně. Po opuštění kanceláře, kam se německý obchodní partner mého klienta vůbec nedostavil, nás přepadlo policejní komando. **Zacházeli s námi velmi hrubě a odvezli nás na Zemský kriminální úřad v Tempelhofer Damm, kde nás policie zadržela až do druhého dne.**

Při výslechu jsem se nejprve dozvěděla, že budu vypovídat jako svědek. Můj výslech byl však neustále přerušován telefonáty a po jednom z nich se ze mě najednou stala spoluobviněná z loupežného vydírání. Prý, když tlumočím něco ve smyslu „*ty hajzle, když nezaplatiš, tak ti zabijeme ženu a uneseme děti*“, jsem samozřejmě taky obviněná. Snad ani nemusím zdůrazňovat, že nic takového jsem netlumočila a nikdy bych to ani neudělala. Žádná schůzka, při které jsem já tlumočila, navíc v takovém duchu, nikdy neproběhla. Také jsem namítla, že již 35 let jsem soudní tlumočnice a při tlumočení se vždy řídím zákonem a etickým kodexem Komory. Po mé výpovědi i přítomní vyšetřovatelé připustili, že hajzlové asi nebudeme my, ale onen německý obchodní partner,

Budova Tempelhofer Damm

foto – zdroj web Tempelhofer Damm

který na nás zřejmě komando zavolal. Nicméně o mém, po-
tažmo našem osudu měl rozhodnout státní zástupce.

**Byla jsem tedy umístěna do cely předběžného zadr-
žení, kde jsem zažila nejhorších 15 hodin svého života.** Takové ponížení, strašnou bezmoc a v mém případě ne-
konečný vztek, který mě asi zachránil od psychického
zhroucení, jsem ještě nikdy nezažila! **Zjistila jsem také,
že právo na překlad a tlumočení obviněného v trestním
řízení v praxi neexistuje, a to ani ve vyspělé evropské
demokracii, jakou SRN bezpochyby je.**

Já jsem se o svá práva snažila prát celou noc, ale jen díky
tomu, že německy umím. Stejně mně to nebylo nic platné.
Jak jsem se po propuštění dozvěděla, s ostatními obviněnými
se nikdo nebavil, spíše je ignorovali a dva z nich ráno ani ne-
informovali, že budou propuštěni. Můj klient se tedy do po-
slední chvíle domníval, že jej nepropustí a že jej převážejí
do jiné věznice. Navíc jsme zjistili, že nám všem bylo z pe-
něženek odcizeno celkem více než 10 000 Kč a cca 220 €. Je-
likož jsem svou kabelku s peněženkou mohla zkontrolovat
již při výslechu, jsem si jistá, že k tomu došlo při zásahu
policejního komanda. Ještě před odchodem z budovy jsme
o tom informovali jednoho z vyšetřovatelů, který nám dpo-
poručil, abychom si písemně stěžovali, což již někteří prostřed-
nictvím svých právních zástupců učinili. Podle posledního
telefonátu se státním zástupcem v Berlíně, kterému byl náš

případ přidělen, jsem stále obviněná, i když v mém případě
prý bude řízení s největší pravděpodobností zastaveno.

V Berlíně jsem sice nebyla jako soudní tlumočnicka, ale můj
klient měl v plánu zajet na Státní zastupitelství v Berlíně
a podat na svého obchodního partnera trestní oznámení
s vysvětlením, a zejména z tohoto důvodu potřeboval mé
služby. Skončil však zbitý (utrpěl otřes mozku a zlomeninu
dvou žeber) a, stejně jako já, okraden v cele.

Na základě tohoto mého posledního zážitku jsem se roz-
hodla, že s komerčním tlumočením skončím a nebudu již
chodit tlumočit ani k soudu, ani na policii. Nepovažuji to
s ohledem na to, co se mi stalo, za bezpečné. Nadále budu
pouze překládat.

**Chtěla bych se pokusit tímto příspěvkem vyvolat dis-
kusi, a nejlépe veřejnou diskusi, o postavení tlumoč-
níka, zejména soudního tlumočnicka, a o jeho právu
na ochranu. Měli bychom snad mít více než jen právo
vykonávat své povolání! Nebo snad, jak můj manžel
ted' s odstupem a úsměvem poznamenal, máme přece
právo to dotáhnout až do kriminálu?**

NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH KST ČR® MÁTE PO RUCE MNOHEM VÍCE, NEŽ TUŠÍTE

www.kstcr.cz

- Chcete-li** mít včas informace o zajímavých vzdělávacích akcích, přihlaste se do newsletteru.
- Chcete-li** se přihlásit na seminář, který vás zajímá, přihlaste se on-line přes automatizovaný přihlašovací systém.
- Chcete-li** se poradit s kolegy, přihlaste se do „chatu“ v členské sekci.
- Chcete-li** znát obsah interních sdělení a jste-li řádným členem KST ČR®, vstupte do členské sekce.
- Chcete-li**, aby vás kdykoli našli noví zákazníci, pravidelně aktualizujte své kontakty v seznamu tlumočnicků KST ČR®. Po stupu do členské sekce ve své kartě člena můžete nahrát i svoji fotografii.
- Chcete-li** zveřejnit kromě stávajících údajů v seznamu tlumočnicků na internetových stránkách KST ČR® i vaši datovou schránku, odkaz na vaše webové stránky, skypový či jiný kontakt, nebo profesní pojištění odpovědnosti (včetně certifikátu o pojistném krytí), či členství v jiných profesních organizacích, můžete tak učinit sami ve své kartě člena po vstupu do členské sekce.
- Chcete-li** znát vývoj legislativy, která se vás týká, sledujte webové stránky Komory.

To vše a mnohé jiné najdete na www.kstcr.cz. S individuálními požadavky se, prosím, obraťte na kstcr@kstcr.cz.

MOHLA BY SE STÁT KOMORA SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ ČR PROFESNÍ KOMOROU S POVINNÝM ČLENSTVÍM?

Mgr. Milada Bobková, Ph.D., absolventka studia filologie (český a německý jazyk) na Filozofické fakultě MU Brno a nyní studentka kombinovaného navazujícího magisterského studia na Právnické fakultě MU Brno, obor Veřejná správa, požádala Komoru o materiál ke své seminární práci na téma „Komora soudních tlumočnicků České republiky. Mohla by se stát profesní komorou s povinným členstvím?“

Vzhledem k tomu, že práce je podle našeho názoru i podle názoru hodnotitelů velmi zdařilá, rozhodli jsme se zpřístupnit ji celou našim členům na webových stránkách KST ČR v sekci pro členy.

Zde uvádíme pro ilustraci některé výňatky

Milada Bobková, redakce ST

Sdružování se v různých spolcích, komorách a společenstvech je záležitostí, která má ve veřejné správě svůj velký význam a dlouhodobou tradici. Ať už se jedná o profesní či zájmovou samosprávu, jde vždy o uskupení lidí se stejným zaměřením a předpokládá se tedy, že koncentrace těchto osob přináší větší invenci, co se týče neustálého zlepšování v dané oblasti. Vede dále ke vzájemné vyšší informovanosti, k potřebě dalšího vzdělávání, což jednoznačně musí vést k lepším výsledkům v dané oblasti. Co se týče samosprávy profesní, u vymezených níže uvedených povolání musí ještě navíc na její výkon z důvodu jejich specifčnosti dohlížet stát.

[...]

Co se týče rozdílu profesních komor „bez povinného členství“ a „s povinným členstvím“, jedním z mála rozdílů je pouze právě zmiňované povinné členství versus dobrovolnost, dále jejich činnost není kontrolována státem tak intenzivně jako u komor s povinným členstvím, musí být ale pochopitelně vykonávána v mezích zákona. Je otázkou, nakolik profesní komory bez povinného členství jednají v zájmu veřejném nebo obecném, pravděpodobně ne v takové míře jako např. lékařská komora nebo advokátní komora. Kroupa ve své publikaci jmenuje jako příklady profesních komor s dobrovolným členstvím Komoru soudních znalců, Komoru specialistů pro krizové řízení a insolventy v ČR, Komoru správců majetku a likvidátorů, Komoru účetních poradců a interních auditorů v České republice, Profesní komoru požární ochrany. Naproti tomu advokátní kancelář Janovec & Janovcová jmenují ve svém článku pouze dvě komory s nepovinným členstvím, a to

Hospodářskou komoru se sídlem v Praze a Agrární komoru se sídlem v Olomouci.

[...]

Je otázkou, zda a za jakých podmínek bychom do profesní komory mohli teoreticky zařadit rovněž také Komoru soudních tlumočnicků ČR (dále také KST ČR nebo komora), tedy zda by se mohla stát profesní komorou s povinným či dobrovolným členstvím. KST ČR sice není zřízená zákonem, ani orgánem veřejné moci, nenachází se tedy ve výše uvedeném taxativním výčtu komor s povinným členstvím, ale členem KST ČR ovšem nemůže být každý, jde pouze o reprezentanta jedné profese, a to navíc za splnění podmínek určených zákonem, členem může být tedy pouze jmenovaný soudní tlumočnick.

[...]

Definice komor s nepovinným členstvím advokátní kanceláře Janovec & Janovcová: „Tyto komory na rozdíl od komor s povinným členstvím nesdružují osoby stejného profesního zaměření a současně nepodmiňují členství jistou kvalifikací, či dosaženým vzděláním a odborností...“ je však zcela odlišná než definice KST ČR: „Komora soudních tlumočnicků České republiky (KST ČR) je profesní organizace sdružující soudní tlumočnický jmenované podle zákona č. 36/1967 Sb. Od roku 1996 hájí profesní, pracovní právní a sociální zájmy svých členů.“

Mgr. Milada Bobková, Ph.D.

[...]

Na druhou stranu jedním z velmi důležitých aspektů, proč by se KST ČR měla stát profesní komorou s povinným členstvím, je konzultování legislativních změn s komorou, jako je tomu u jiných profesních komor s povinným členstvím. V tomto ohledu probíhá velmi intenzivní komunikace, KST ČR se vyjadřuje k návrhu nového zákona o soudcích a tlumočnících a k vyhlášce, zasílá své připomínky, stanoviska a podněty.

[...]

Je otázkou, proč je vůbec činnost znalců a tlumočnicků dlouhodobě upravována společně v jednom zákoně. Obě skupiny sice představují osoby zúčastněné na řízení, ale v dalším pak již nastávají rozdíly - znalci jsou dle stávající úpravy jmenováni pro obory, tlumočníci pro jednotlivé jazyky, úkonem znalce je znalecký posudek, úkonem tlumočnicka je soudní překlad či soudní tlumočení, za provedení úkonu náleží znalci znalečné, tlumočnickovi tlumočné... ad.

Obě skupiny se tedy rozcházejí již v základních pojmech týkajících se jejich činnosti. Nehledě na to, že oblasti, ve kterých působí, vyžadují další vlastní podrobnější úpravy.

[...]

Z výše uvedených rozdílů se tedy nabízí otázka, proč vůbec byla znalecká a tlumočnická činnost doposud upravena společným zákonem. Na druhou stranu, nahlédneme-li do zahraničních úprav, např. V Rakousku existuje také společný zákon pro znalce a tlumočníky (zák. č. 137/1975 *Bundesgesetz über die allgemein beeideten und gerichtlich zertifizierten Sachverständigen und Dolmetscher* = spolkový zákon o obecně přísahných a soudně certifikovaných znalcích a tlumočnících). Naopak např. v Německu jsou podmínky pro soudní tlumočníky upraveny pro každou spolkovou zemi zvlášť. Je tedy naopak upravena odděleně od znalců.

[...]

Komora v tomto směru už dlouho usiluje o zvyšování požadavků na jmenování i na již jmenované soudní tlumočníky, aby osoba tlumočnicka prováděla co nejkvalitnější služby. Komora navrhuje v rámci návrhu zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích povinnost celoživotního profesního vzdělávání, které je v návrhu zákona zcela opomenuto. Tuto povinnost vidí komora jako nutný nástroj k tomu, aby byla garantována co nejvyšší kvalita tlumočnicků a aby měli uživatelé služeb co největší důvěru k jejich výkonům. Např. Rakousko, Francie či Nizozemí

toto vzdělávání vyžadují. V současné době je zcela na vůli, vlastní odpovědnosti a motivaci jmenovaného tlumočnicka, zda se dále vzdělávat chce.

[...]

Jak je patrné, že komora velmi intenzivně spolupracuje s Legislativní radou vlády, připomínkuje návrh zákona a vyhlášky a zasílá vlastní návrhy a stanoviska. S komorou jsou tedy konzultovány legislativní změny, stejně jako je tomu u profesních komor s povinným členstvím. K novému zákonu může sice zasílat své připomínky i široká veřejnost, jak je ale vidět z výše uvedeného, sám soudní tlumočnick nejlépe posoudí, jaká úskalí v rámci výkonu jeho profese vzniknou, jaké nároky jsou na něj kladeny, jaké problémy musí při tlumočnickém výkonu překonávat. Pokud jsou ještě navíc tlumočníci soustředěni v komoře, mohou se společně na četných schůzích, seminářích a debatách ještě lépe vzájemně inspirovat, co se týče připomínek k novému zákonu a dalších možností, které by vedly ke zkvalitnění výkonu soudního tlumočnicka.

[...]

Je rovněž také třeba připomenout, že soudní tlumočnick vykonává svoji službu ve veřejném zájmu stejně jako ostatní profesní komory s povinným členstvím. Tlumočnické úkony poskytuje orgánům veřejné moci, tudíž i veřejná moc by měla mít zájem na tom, aby byly tyto úkony co nejkvalitnější. Pokud chce veřejná moc zajistit a kontrolovat kvalitu tlumočnicků a překladatelů, včetně předpokladů pro jmenování a celoživotního vzdělávání, nejsnadnější cesta je, aby vznikl zákon, který by určoval povinnost být členem komory a KST ČR by se tak stala profesní komorou s povinným členstvím, o což již dlouhou dobu usiluje.

[...]

Ke zpracování tohoto tématu používá autorka jednak knižní publikace, internetové zdroje, odborné články, právní předpisy, připomínky k návrhu zákona a k vyhlášce, vyjádření a stanoviska a jednak čerpá jako soudní tlumočnice jazyka německého z vlastní praxe a z poznatků nabytých na četných seminářích, pořádaných Komorou soudních tlumočnicků, a rovněž z diskuzí, které se v rámci seminářů rozvinou.

Seznam použité literatury a jiných zdrojů je součástí seminární práce. Za ochotu při poskytnutí velkého množství materiálu k této seminární práci bych chtěla moc poděkovat paní Evě Gorgolové, předsedkyni představenstva Komory soudních tlumočnicků ČR.

ZRODÍ SE EVROPSKÝ REGISTR PRÁVNÍCH PŘEKLADATELŮ A TLUMOČNÍKŮ?

Na základě požadavku Generálního ředitelství pro spravedlnost EK připravila Evropská asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA z podkladů zaslaných jednotlivými členskými státy, především profesními asociacemi právních překladatelů a tlumočnicků (LIT), informace k oficiálnímu seznamu kvalifikovaných překladatelů a tlumočnicků

Z angličtiny přeložila Miluše Malá

Tento seznam spolu s výsledky projektu LIT Search (blíže k tomuto projektu viz článek Závěrečná konference projektu LIT Search na str. 15) by dle názoru EULITA bylo možné použít jako základ pro vytvoření širší informace příp. databáze právních překladatelů a tlumočnicků, zejména v kontextu implementace směrnice (EU) 2010/64 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení a nařízení (EU) 2016/1191 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.

Orgány EU požádaly EULITU, aby jim poskytla následující informace:

- které členské státy EU mají takový seznam
- pokud jej nemají, zda plánují jeho vytvoření
- kde je možné jej najít (webová stránka)

(V závorce je vždy uveden subjekt, který informaci poskytl.)

Belgie

V Belgii vyšel 1. prosince 2016, což je s třiletým zpožděním, konečně „Wet op het Nationaal register voor Beëdigd Vertalers, Tolken en Vertalers-tolken“

(Zákon o národním registru právních překladatelů a tlumočnicků).

Přes mnohá jednání s ministerstvem spravedlnosti, při kterých bylo požadováno, aby byl do návrhu zákona zahrnut minimálně požadavek „kvality“ (neboť první návrh zákona před dvěma roky byl spíše špatný vtíp), není známo, zda bylo naše lobování úspěšné či nikoliv.

Na termín 14. listopadu jsem byla pozvána na zkušební test systému. Věřím, že koncem roku bychom měli mít konkrétnější informace. Definitivně po 1. prosinci 2016.

(H. Salaets, KU Leuven)

Na začátku prosince 2016 se objevila tisková zpráva oznamující vytvoření seznamu LIT v Belgii. *(EULITA)*

Bulharsko

Žádný seznam neexistuje – více informací na portálu e-Justice.

(EULITA)

Česká republika

Takový seznam existuje a lze jej najít na portálu [www.justice.cz](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$-SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5): [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$-SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$-SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5) *(KST ČR®)*

Dánsko

Dánsko zrušilo dne 1. ledna 2016 certifikaci překladatelů a tlumočnicků a veřejně přístupný seznam cca 3 000 certifikovaných překladatelů a tlumočnicků byl odstraněn. Tento seznam spravovala dánská obchodní společnost (Danish Business Authority). Příslušná související legislativa byla odvolána a pojem „překladatel“ již dále není chráněn a podle dánského práva již nemá žádná práva ani závazky.

Jelikož neexistuje žádný jiný předpis, který by upravoval tento stav, dánské úřady stále uznávají razítka a pečete dřívějších certifikovaných překladatelů „translatorer“.

(Translatorforeningen / Linda Kyllesbech / Secretary)

Estonsko

V Estonsku spravuje databázi překladatelů ministerstvo spravedlnosti. Příslušný odkaz najdete zde: <http://www.just.ee/en/sworn-translators>.

Každý uchazeč o pozici kvalifikovaného soudního překladatele musí složit zkoušku ze tří částí (právo, jazyková zkouška a pohovor). Zkoušku organizuje MSp podle potřeby jednotlivých jazyků. Uchazeči nejsou přijímáni na vlastní žádost.

(Přidružený člen EULITA)

Finsko

Seznam certifikovaných překladatelů ve Finsku je k dispozici na webových stránkách Národního úřadu vzdělávání (Finnish National Board of Education). Informace jsou k dispozici ve finské a švédské jazykové mutaci: http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/auktorisoidut_kaantajat Link na vyhledávání vede k následující adrese: <http://www03.oph.fi/kaantajat/>

Z důvodů ochrany osobních údajů Národní úřad nezpřístupňuje kontaktní údaje překladatelů. Kontaktní údaje mohou pak být vyhledány v různých telefonních seznamech nebo na různých webových stránkách, např. na stránkách Finské asociace překladatelů a tlumočnicků. Ne všichni certifikovaní překladatelé jsou však členem nějaké asociace a asociace nemají žádné formální postavení vůči státní správě, poskytují pouze seznamy svých členů.

Adresa seznamů členů, kde jsou rovněž certifikovaní překladatelé, je zde: <http://www.sktl.fi/in-english/search/> Finnish Association of Translators and Interpreters STKL (*Finská asociace překladatelů a tlumočnicků*)

Francie

Komplikovaná situace – více typů seznamů. Neexistuje žádný oficiální národní seznam kromě krátkého seznamu Cour de Cassation (21 soudních tlumočnicků a překladatelů). Každý odvolací soud (kterých je 36) má svůj vlastní seznam a každý tribunal de grande instance (obvodní/krajský soud, kterých je 181) má jiný seznam pro místní účely (zejména pro uchazeče o azyl a uprchlíky). Kromě toho mnohé policejní stanice mají své vlastní seznamy tlumočnicků, aniž by byla kontrolována jejich kvalifikace.

Seznamy 36 odvolacích soudů najdete na webové stránce Cour de Cassation: (https://www.courdecassation.fr/informations_services_6/experts_judiciaires_8700.html) (*UNETICA – Francouzská unie soudních překladatelů a tlumočnicků při odvolacích soudech*)

Chorvatsko

Žádné aktuální informace nejsou k dispozici. Další informace na portálu e-Justice. (*EULITA*)

Irsko

Situace v Irsku je taková, že jurisdikce zvykového práva nezná institut certifikovaného či soudního tlumočnicka a překladatele.

ITIA (Irská asociace právních překladatelů a tlumočnicků) iniciovala a zorganizovala před 10 lety zkoušku pro certifikované překladatele. Tento počín byl u úřadů, které vyžadují ověřené překlady, úspěšný a dle zkušeností asociace vyžadují tyto úřady, aby byly dokumenty pro ně překládány certifikovanými překladateli. Letos jsme se rozhodli přejmenovat tuto profesní kvalifikaci na „Certifikovaný právní překladatel ITIA“, která lépe vyjadřuje naši činnost. Vláda letos zavedla nový systém, kdy se překladatelé/tlumočníci zajišťují prostřednictvím centralizovaného systému a mají být využíváni různými státními orgány (federální vláda, policie, soudy, zdravotnictví, justice apod.).

Hodně se mluví o „zajištění kvality“, „zachování mlčenlivosti“ apod.

Není rozdíl mezi právními a jinými překladateli – což bohužel ukazuje neznalost a nepochopení toho, co jako překladatelé děláme.

Namísto vypsání tendru každé 3 nebo 4 roky vláda nyní využívá rámcovou smlouvu a vybrala tři „preferované firmy“, které mají zajišťovat překladatele a tlumočníky. Každé dva roky mohou tuto firmu v rámci vybraných třech změnit. My se nyní snažíme získat více podrobností o procesu zadávání zakázek/výsledků na základě práva na informaci. Doufáme, že by tito překladatelé mohli být využiti jako „panel“ pro účely nařízení.

V dosavadní praxi však nebyla jména překladatelů a údaje o nich zveřejňována.

Systém tendrů byl v minulosti katastrofální. Kvalita, odměny a ostatní šly velmi výrazně dolů. (*EULITA*)

Itálie

V Itálii má každý soud seznam překladatelů a tlumočnicků spolu se všemi kategoriemi znalců. Nazývají je, pro civilní soudy, techničtí konzultanti (CTU) a, pro trestní soudy, znalci (periti). Tlumočníci a překladatelé, ačkoliv nejsou registrováni zvlášť, mohou požádat o registraci u soudu po předchozí registraci u místní obchodní komory. Tyto seznamy spravuje příslušný soud. Každý soud má svou webovou stránku a seznamy jsou tam zveřejněny, jsou tedy přístupné všem.

Překlad musí být předložen místnímu soudu. Musí být k němu připojena doložka ověřující správnost překladu a překlad je oficiální až po jeho podpisu a ověření soudním úředníkem.

I když v současné době neexistuje žádná právní úprava, některé soudy si stanovily určitá pravidla. Na základě mnoha požadavků jednotlivců, kteří buď neznají jazyk originálních dokumentů, jež je třeba přeložit, nebo neumějí dobře italsky, a jelikož se objevilo hodně falešných překladů dokumentů ověřených před Soudem v Miláně, vydal předseda komise v Miláně nařízení týkající se seznamu znalců a překladatelů. Podle tohoto nařízení mohou být úřední překlady vyhotoveny a ověřeny pouze osobami uvedenými v seznamech u příslušných soudů, obchodních komor a asociací překladatelů a tlumočnicků oficiálně uznaných podle zákona 4/2013, a na oficiálním seznamu překladatelů a tlumočnicků zapsaných v institucích veřejné správy. Tři nebo čtyři soudy již podle tohoto příkladu postupovaly.

Bohužel se však obecně rozumí, že zapsáním do těchto seznamů získá příslušná osoba způsobilost právního/přísežného překladatele či tlumočnicka automaticky. Právním překladatelem či tlumočnickem se příslušná osoba stává na omezenou dobu – tlumočníci a překladatelé skládají přísahu pro každý specifický úkon a jejich úřední způsobilost končí výkonem tohoto úkonu.

Takže tyto seznamy slouží jako pomůcka pro soudce.
(*AssITIG – Italská asociace právních překladatelů a tlumočnicků*)

Island

Takový celostátní seznam existuje.

Zde je odkaz na oficiální stránku se seznamem a dalšími informacemi (bohužel jen v islandštině):

<http://www.syslumenn.is/thjonusta/leyfi-og-loggildingar/loggilding-domtulka-og-skjalathydenda/>

- o právních požadavcích
- o zkoušce a kursech pro kvalifikaci právního překladatele a tlumočnicka
- seznam kvalifikovaných osob včetně jejich jazykových kombinací (klikněte na odkaz „Skrá yfir löggilta skjalþýðendur og dómtúlka“ nahoře na stránce pod nadpisem „Tengt efni“)
- oficiální online vícejazyčný glosář
- další užitečné odkazy

(*EULITA*)

Kypr

Žádné aktuální informace nejsou k dispozici. Další informace na portálu e-Justice.

(*EULITA*)

Litva

Žádné aktuální informace nejsou k dispozici. Další informace na portálu e-Justice.

(*EULITA*)

Lotyšsko

Žádné aktuální informace nejsou k dispozici. Další informace na portálu e-Justice.

(*EULITA*)

Lucembursko

Národní seznam existuje, je však zastaralý.

(*ALTI – Lucemburská asociace překladatelů a tlumočnicků*)

Maďarsko

V Maďarsku neexistuje žádná právně závazná definice ověřeného překladu. Nicméně existuje vyhláška, podle které může ověřený překlad vystavit pouze jedna instituce. Podle vyhlášky MT Rady ministrů o překladech a tlumočení č. 24/1986 (VI. 26) je k vystavení ověřených překladů způsobilý pouze Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda (Národní úřad pro překlady a ověřování), dále jen OFFI.

Podle interního nařízení OFFI ověřeným překladem je zrevidovaný nebo zkorigovaný překlad, který byl vyhotoven se zřetelem ke specifickým obsahovým a formálním požadavkům. Takto přeložený dokument lze použít v soudních řízeních se stejným účinkem jako originál. V Maďarsku má tedy na trhu s ověřenými překlady monopol OFFI.

V současné době neexistuje žádný seznam právních (přísežných) překladatelů a tlumočnicků. Neexistuje tedy ani žádná zvláštní zkouška, kterou by takový překladatel nebo tlumočnick musel skládat. OFFI spolupracuje s interními překladateli a tlumočníky i s těmi na volné noze, kteří však zůstávají v procesu ověřeného překladu anonymní.

Byly snahy o změnu současné právní úpravy, liberalizaci nebo novou regulaci trhu, o stanovení požadavků na složení zkoušky pro účely ověřených překladů a na vytvoření seznamu překladatelů kvalifikovaných pro ověřené překlady, avšak bez úspěchu.

Nicméně monopol OFFI je stále častěji narušován, neboť mnoho překladatelských agentur nebo překladatelů na volné noze začalo vystavovat „úřední“ překlad jako alternativu, a zákon tak obchází. Vzhledem k současné právní úpravě (viz shora) však žádný úřední překlad neexistuje.

(*EULITA*)

Malta

Žádné aktuální informace nejsou k dispozici. Další informace na portálu e-Justice.
(EULITA)

Německo

Seznamy přísežných tlumočnicků a překladatelů spravují soudy příslušných spolkových zemí Německa jako federální seznam – je veřejně přístupný na:
https://www.justiz.nrw.de/Gerichte_Behoerden/anschriften/dolmetscher_u_uebersetzer/index.php
(ATICOM – Profesní sdružení překladatelů a tlumočnicků)

Seznam najdete na „Justizportal des Bundes und der Länder“ <<http://www.justiz-dolmetscher.de/>>
(Je k dispozici v 5 jazykových mutacích)
(BDÜ – Spolkový svaz překladatelů a tlumočnicků)

Nizozemsko

Existuje národní registr místopřísežných překladatelů a tlumočnicků spravovaný Komisí ministerstva spravedlnosti pro právní pomoc. Najdete jej na: „Register Beëdigde Tolken en Vertalers.nl“.
(SIGV – Nadace Institut soudních překladatelů a tlumočnicků)

Norsko

Norsko striktně rozlišuje mezi úředně jmenovanými tlumočníky a úředně jmenovanými překladateli.

Seznam úředně jmenovaných tlumočnicků najdete v norském Národním registru tlumočnicků (<https://www.tolkeportalen.no/no/Systemsider/The-Norwegian-National-Register-of-Interpreters/>). Úředně jmenovaní tlumočníci s tlumočnickým vzděláním spadají do kategorie 1, bez tlumočnického vzdělání do kategorie 2. (Kategorie 3-5 zahrnují tlumočníky, kteří nejsou úředně jmenováni). Vyhledávání v registru zohledňuje kvalifikaci tlumočnicka, tj. nejdříve jsou uvedeni tlumočníci kategorie 1, potom 2 atd.

Seznam úředně jmenovaných překladatelů najdete prostřednictvím Asociace úředně jmenovaných překladatelů Norska na (<https://www.translatorportalen.com/en/home/>). Tento seznam obsahuje pouze úředně jmenované překladatele, kteří jsou členy této Asociace.
(EULITA)

Polsko

Seznam právních překladatelů existuje, zahrnuje jak překladatele, tak tlumočníky) a spravuje jej ministerstvo spravedlnosti:

<https://bip.ms.gov.pl/pl/rejstry-i-ewidencje/tlumacze-przysiegli/lista-tlumaczy-przysieglych/>
(TEPIS – Polské sdružení soudních/přísežných překladatelů)

Portugalsko

Nemá národní seznam či registr certifikovaných překladatelů a tlumočnicků. Již více než deset let jsou na základě platné legislativy všichni veřejní notáři (proto byli jako jediní oprávněni k ověřování), právníci, advokáti, matriční úředníci a (všechny) obchodní komory zmocněni ověřovat a vyhotovovat ověřené překlady – tedy mají kompetence, které v případě překladatelů nebyly nikdy uznány. Překladatelé (kteří jsou evidentně autory většiny překladů v Portugalsku) se musejí uchýlovat k ad hoc ověření sebe sama a nechat si svůj podpis spolu s kopiemi ověřit notářem nebo některým z těch výše uvedených subjektů, které tuto kompetenci mají.

Žádný registr nebo seznam v kontextu dosud neimplementované směrnice 64/2010/EU se neplánuje, i když se na ministerstvu spravedlnosti v jednom okamžiku ozvaly hlasy vyzývající k diskusi ohledně národního seznamu LIT –... již se však naše profesní asociace odmítla kvůli neexistenci jakékoliv struktury certifikace či akreditace zúčastnit. Žádné plány nám nejsou známy, doufáme jen, že po blížící se zprávě FRA se portugalské orgány, pokud jde o směrnici 64/2010, probudí a začnou ji (doufejme spolu s naší profesní organizací) a spolu s nařízením 1191/2016 řešit.

Právní překladatele a tlumočníky v národním seznamu či registru nenajdete. Asociace shora uvedených profesí mají pravděpodobně online seznam svých členů.
(SNATI – Sdružení portugalských překladatelů a tlumočnicků)

Rakousko

Rakousko má jeden národní seznam soudních překladatelů a tlumočnicků, který je přístupný na stránkách rakouského Federálního ministerstva spravedlnosti www.sdgliste.justiz.gv.at/Dolmetscher a ve kterém lze vyhledávat podle jazyka nebo soudního okresu.
(ÖVGd – Rakouský svaz soudních tlumočnicků)

Rumunsko

V současné době neexistuje žádný národní seznam. Další informace na portálu e-Justice.
(EULITA)

Řecko

Na portálu e-justice je již odkaz na hlavní asociace a úřady k vyhledání právního překladatele či tlumočnicka

https://e-justice.europa.eu/content_find_a_legal_translator_or_an_interpreter-116-el-en.do?init=true&member=1

Z uvedených úřadů mají pověření provádět oficiální/auto-
rizované překlady pouze tyto subjekty:

- a) Freelance překladatelé pracující pro Překladačské služby ministerstva zahraničí. Zde neexistuje žádný registr či seznam. Dokumenty jsou zasílány centrálně Úřadu a přidělovány smluvním freelance překladačtélům. Občané či firmy nemohou tyto překladačtélé či tlumočnický kontaktovat přímo. Ministerstvo zahraničí určí, jak budou tito překladačtélé/tlumočnický pracovat podle nového nařízení a zda budou jejich informace veřejné. Pravděpodobně to bude vyžadovat změnu jejich stanov (systému organizace).
- b) Právnický. Různá advokátní sdružení v Řecku spravují své vlastní databáze členů. Některé jsou veřejné, jiné ne. Navíc některá zveřejňují jména jazykově vybavených právníků a jazyky, z... a do... kterých jsou oprávněni překládat/tlumočit, jiná nikoliv. Neexistuje žádný registr zahrnující všechna advokátní sdružení a uvádějící, s jakými jazyky jednotliví právníci pracují. Ověření překladů se řídí jednotnými pokyny, které advokátní sdružení vydávají. Ministerstvo spravedlnosti pravděpodobně shromáždí stávající informace a údaje, pokud vůbec.
- c) Překladačtélé – absolventi řeckých univerzit nebo mající kvalifikaci uznanou řeckým NARIC (Národní informační středisko pro ekvivalenci zahraničních dokladů o vzdělání a kvalifikacích), (ať již jsou členy Řecké asociace kvalifikovaných překladačtélů – absolventů univerzit – PEEMPIP či nikoliv). Na stránce <http://www.peempip.gr/> najdete vyhledávání členů. PEEMPIP také vydává pokyny k zajištění jednotné praxe při ověřování překladů. Tato pravidla neplatí pro nečleny asociace. V podstatě freelance překladačtélé, kteří jsou oprávněni provádět ověřené překlady, se nemohou objevit v žádném registru, pokud nejsou členy příslušného profesního sdružení. S cílem lépe reagovat na nové požadavky pracujeme v poslední době na vylepšení naší online prezentace a databáze, aby byla kompatibilnější a lépe se v ní vyhledávalo. To znamená, že v příštích měsících může dojít ke změně adresy vyhledávání.

(PEEMPIP – Panhelénská asociace profesionálních překladačtélů absolventů Jónské univerzity)

Slovensko

Seznam právních překladačtélů a tlumočnicků na Slovensku je přístupný na internetu. Bohužel je přístupný pouze ve slovenštině a má název JASPI. Najdete jej na: <http://jaspi.justice.gov.sk>.

Tuto webovou stránku spravuje slovenské ministerstvo spravedlnosti, kde lze seznam také nalézt <https://www.justice.gov.sk>. Zde je to trochu komplikovanější, nedostanete se rovnou na LIT, ale musíte kliknout na „Hľadám znalca“ a „Praktické informácie“, budete přesměrováni na stránku JASPI, kde můžete vyhledat překladačtélé či tlumočnický podle různých kritérií vyhledávání (jazyk, reg. č., jméno, příjmení, region/okres, bydliště apod.

(SSTP SAPT – Sekce soudních tlumočnicků a překladačtélů Slovenské asociace překladačtélů a tlumočnicků)

Slovinsko

Ve Slovinsku spravuje registr právních tlumočnicků ministerstvo spravedlnosti (MSP). Najdete jej na: <https://spvt.mp.gov.si/tolmaci.html>

Na seznamu jsou osoby, které úspěšně složily test organizovaný MSP.

(SST DPTS)

Spojené království Velké Británie a Severního Irska

Spojené království nevede žádný seznam překladačtélů oprávněných provádět ověřené překlady a nevíme o žádných plánech na zřízení takového seznamu.

Důvodem je, že naše legislativa nespecifikuje minimální úroveň kvalifikace překladačtélů. Proto každý překladačtél může ověřit svůj překlad připojením certifikátu se svým jménem a adresou.

Certifikování nebo místopřisežní překladačtélé tak, jak jsou známy v jiných státech EU, ve Spojeném království neexistují.

(APCI)

Překládání a tlumočení jsou v UK profese, které nejsou upravené zákonem, takže neexistuje zákon, který by upravoval jejich kvalifikaci. ITI (Institut pro překlad a tlumočení) by se rád zasadil o to, aby jeho kvalifikovaní členové měli uznanou překladačtélskou kvalifikaci a prokazatelnou praxi a podrobili se profesnímu přezkoušení, které by jim umožnilo zveřejnění v jejich adresáři, a mohli osobně ověřovat překlad, neboť jsou stejně dobří nebo lepší než je národní standard podle zákona.

(ITI)

National Register of Public Service Interpreter (www.nr-psi.org.uk) je v UK jediný seznam, který lze považovat za podobný národnímu registru či seznamu.
(EULITA)

Španělsko

Ve Španělsku existuje seznam přísězných překladatelů a tlumočnicků (Traductores-intérpretes Jurados) jmenovaných španělským ministerstvem zahraničních věcí a zahraniční spolupráce. Jsou oprávněni překládat veřejné listiny, např. rodné listy, vysokoškolské diplomy apod. Zde je odkaz na seznam (poslední aktualizace 3. 10. 2016):
<http://www.exteriores.gob.es/Portal/es/ServiciosAlCiudadano/Documents/3%20de%20octubre%20de%202016.pdf>

Kromě toho existují přísězní překladatelé a tlumočníci regionálních jazyků, tj. katalánštiny, baskičtiny a galicijštiny, které jmenují příslušné regionální orgány:

Katalánština: http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/acreditacio_coneixements/traduccio_i_interpretacio_jurades/registre_de_traductors_i_interprets_jurats/

Galicijština: http://www.lingua.gal/c/document_library/get_file?folderId=1647062 & name=DLFE-12545.pdf

Baskičtina: http://www.euskara.euskadi.eus/r59-738/es/contenidos/informacion/zinpekoa/es_edukia/edukia.html
Pro úkony u soudu a před policií nejsou nutní přísězní tlumočníci a překladatelé. Tyto služby zajišťují interní překladatelé a tlumočníci ministerstva spravedlnosti a vnitra nebo překladatelé a tlumočníci na volné noze najatí jinými organizacemi.

Neexistuje žádný registr tlumočnicků a překladatelů pro soudy a policii, i když španělské ministerstvo spravedlnosti

oznámilo, že podpoří návrh zákona na vytvoření budoucího registru.

(*APTIJ – Asociación Profesional de Traductores e Interpretes Judiciales y Jurados / Profesní sdružení právních a soudních překladatelů a tlumočnicků*)

Švédsko

Ve Švédsku existuje celostátní registr autorizovaných překladatelů a tlumočnicků, který spravuje Agentura pro právní, finanční a správní služby = Kammarkollegiet. Registr tlumočnicků zahrnuje autorizované tlumočnický, soudní tlumočnický, tlumočnický pro zdravotnickou péči a školené tlumočnický.

Registr autorizovaných překladatelů najdete:

<http://www.kammarkollegiet.se/en/translator/en/search#?page=0>

Registr tlumočnicků najdete:

<http://www.kammarkollegiet.se/search-authorised-interpreters>

Překladatel, který chce získat autorizaci, musí úspěšně složit překladatelskou zkoušku s velmi náročnými požadavky. Zkoušku organizuje každý rok Kammarkollegiet v různých místech Švédska. Před udělením autorizace, Kammarkollegiet zkontroluje bezúhonnost uchazeče. Autorizaci mohou získat pouze fyzické, nikoliv právnické osoby.
(*FAT – Federace autorizovaných překladatelů*)

Švýcarsko

Seznam akreditovaných tlumočnicků a překladatelů spravují kantony a není veřejně přístupný. Juslingua.ch je švýcarský profesní spolek tlumočnicků a překladatelů pro komunální, kantonální a spolkové úřady, policii, státní zastupitelství a soudy – www.juslingua.ch.

(EULITA)

TLUMOČNÍCI DALI SOUDCI KOŠEM, ZASKOČILA ZA NĚ SOUDCOVA KOLEGYNĚ

Dne 2. února 2017 uveřejnil deník Právo na straně 2 článek pod výše uvedeným názvem. Jeho autor, redaktor Patrik Biskup, zpracoval do článku případ klatovského soudce Jana Kasala, který nedlouho před datem zveřejnění článku „...marně sháněl tlumočnicka pro zkrácené řízení s Ukrajincem, který v Česku pobýval na falešné doklady“.

Soudcem oslovení tlumočníci – a bylo jich více než deset – s údajnými výmluvami, nebo dokonce s hrubou nedůtklivostí, odmítli žádost soudce Kasala přijít k soudu k provedení tlumočnického úkonu.

„Všichni mě – víceméně slušně – poslali do háje“ neváhal deník Právo vypíchnout ve ztučnělém mezititulku stížnost pana soudce na adresu tlumočnicků.

Trn z paty soudci nakonec vytrhla kolegyně ovládající nikoliv ukrajinštinu, ale ruštinu. Zaskočila ad hoc za tlumočnicka... a případ byl zdárně skončen. Ukrajinec Vasyl Stetsyk vše pochopil(!) a s uděleným trestem (vyhoštění a propadnutí falešného dokladu) souhlasil.

Na skutečnosti uvedené v deníku Právo reagovala Komora soudních tlumočnicků ČR.

Plné znění reakce přinášíme v následujícím textu

Vážený pane redaktore,

četla jsem Váš článek v deníku Právo ze dne 2. 2. 2017 „Tlumočníci dali soudci košem, zaskočila za ně jeho kolegyně“. **Reaguji na něj jménem představenstva Komory soudních tlumočnicků ČR.**

Situace popisovaná v článku sice může nastat, ale podle našeho názoru k ní dochází spíše výjimečně. Naproti tomu velmi často se stává, že tlumočnick se na jednání řádně dostaví a ono se nekoná nebo není třeba tlumočit, protože se nedostavil svědek či strana, které se tlumočit mělo. Tlumočnickovi je pak často poděkováno a sděleno, že může jít. On přitom věnoval čas přípravě na jednání, strávil čas na cestě a ještě čekáním na zahájení jednání a na rozhodnutí, že jeho služeb nebude třeba.

Tyto situace nejsou dosud systémově ošetřeny legislativně, v zákoně, resp. ve vyhlášce.

Komora soudních tlumočnicků ČR usiluje 20 let o novou právní úpravu, která by reagovala na novou situaci, kdy tlumočnick musí být vysoce profesionalizovaná OSVČ a neodskakuje si k tlumočení pouze ze zaměstnání, kde mu běží plat. Navrhujeme proto mimo jiné, aby v nové vyhlášce bylo zakotveno, že jakmile se tlumočnick na jednání dostaví, dostane úhradu ve výši odpovídající minimálně ½ pracovní doby, protože právě to odpovídá zbytečné přípravě, cestě a čekání + návratu. Je to zcela logické a pochopitelné – vždyť kdo ze zaměstnanců soudu by chtěl pracovat zdarma

jen proto, že se některá ze stran či svědek nedostavili? Existuje tu i určitá analogie s podmínkami advokátů.

Popsaná situace je také důkazem toho, proč v některých případech není tlumočnicků nikdy dost, i toho, proč je na nejvyšší potřebná nová právní úprava, která otevře přístup k této náročné a odpovědné profesi všem adeptům, kteří splní předepsané vysoké požadavky. Nová právní úprava by měla také zajistit soulad se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení a analogicky i v jiných řízeních.

Ještě malá faktická poznámka na závěr: ano, zákon umožňuje v určitých výjimečných případech ustanovení tlumočnicka ad hoc, tedy takového, který není jmenován a zapsán v seznamu Ministerstva spravedlnosti. Osobou přibranou ad hoc by však podle názoru představenstva KST ČR nikdy neměl být zaměstnanec soudu, policie či státního zastupitelství, ale vždy osoba na nich nezávislá. Je zde přímá souvislost se zaručením práva na spravedlivý proces.

Komora soudních tlumočnicků ČR se, mimo jiné, vždy snažila o spolupráci s orgány veřejné moci a o nastavení praktických podmínek tak, aby vyhovovaly oběma stranám. Důkazem toho je i to, že seznam soudních tlumočnicků, členů komory, na webových stránkách (www.kstcr.cz/cz) je randomizovaný (aby soudce, resp. policista, netelefonovali vždy jen prvním v abecedě a nedostávali negativní

odpovědi) a je možné dohledat tlumočníka také dle kombinace více pracovních jazyků.

Vážený pane redaktore, pokud byste považoval tuto naši reakci za vhodnou ke zveřejnění, přispěl byste podle nás k prohloubení diskuse o novém, samostatném návrhu zákona o soudních překladatelích a tlumočnících, který čeká na schválení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

V případě Vašeho zájmu jsme připraveni Vám poskytnout jakékoli doplňující informace.

Za představenstvo Komory soudních tlumočnicků České republiky

V Praze dne 4. 2. 2017

Mgr. Jana Klokočková

Soudní tlumočnice od r. 1991

Členka představenstva KST ČR

Z deníku PRÁVO jsme přes urgence žádnou odpověď neobdrželi.

O PODSTATĚ EVROPSKÉHO PROJEKTU LIT SEARCH

Předkládáme hlavní body ze závěrečné zprávy evropského projektu LIT Search (vyhledávání soudních tlumočnicků a překladatelů), do kterého byla zapojena i Komora soudních tlumočnicků ČR jako jeden z účastníků projektu

Ilona Šprcová

V roce 2010 byla Evropskou unií přijata Směrnice č. 2010/64 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení. Bod 9 úvodní části směrnice požaduje „zavedení společných minimálních pravidel, která by měla vést k posílení důvěry v systémy trestního soudnictví všech členských států, což by mělo vést k účinnější justiční spolupráci v atmosféře vzájemné důvěry. Taková společná minimální pravidla by měla být stanovena pro tlumočení a překlad v trestním řízení.“

Bod 31 úvodní části směrnice pak uvádí, že „...členské státy by měly usnadnit přístup k vnitrostátním databázím soudních překladatelů a tlumočnicků, pokud takové databáze existují. Zvláštní pozornost by se v této souvislosti měla věnovat zajištění přístupu ke stávajícím databázím přes portál e-justice, jak je uvedeno ve víceletém akčním plánu v oblasti evropské e-justice na období let 2009-2013 ze dne 27. listopadu 2008“.

Zmíněný víceletý akční plán v oblasti evropské e-justice na období let 2014-2018 uvádí: „Portál evropské e-justice by měl rovněž poskytnout jediný přístupový bod prostřednictvím propojení s informacemi ve vnitrostátních rejstřících s významem pro oblast justice spravované vnitrostátními veřejnoprávními nebo profesními subjekty, jež usnadňují správu justice nebo přístup k ní, existují-li

ve členských státech nezbytné technické a právní výchozí podmínky pro taková propojení.“

Pod číslem 13 je pak v seznamu rejstříků, které by měly být propojeny, uvedeno „Databáze tlumočnicků a překladatelů“. Zde je také uvedeno, že za realizaci tohoto projektu nesou odpovědnost Evropská komise, některé členské státy a EULITA (Evropská asociace právních tlumočnicků a překladatelů).

Na základě uvedeného požádala EULITA univerzitu KU Leuven (Belgie), aby vystupovala v roli koordinátora projektu, který by definoval modalitu a praktické charakteristiky budoucí databáze právních tlumočnicků a překladatelů. V rámci výzvy k podávání návrhů v rámci programu Trestní soudnictví byla v květnu 2013 podána žádost o pilotní projekt s cílem zřízení evropské databáze soudních tlumočnicků a překladatelů. Žádost byla schválena v březnu 2014 jako projekt č. JUST/2013/JPEN/AG/4556 a byla mu přidělena finanční podpora z programu Trestní soudnictví Generálního ředitelství pro spravedlnost Evropské komise.

Účastníci projektu:

- Evropská asociace právních překladatelů a tlumočnicků EULITA
- Univerzita KU Leuven

- Rakouské ministerstvo spravedlnosti
- Rakouská asociace soudních tlumočnicků – ÖVG
- Bulharské ministerstvo spravedlnosti
- Bulharská asociace tlumočnicků a překladatelů – AIT
- Ministerstvo spravedlnosti České republiky
- Komora soudních tlumočnicků ČR
- Nizozemský úřad přísedících tlumočnicků a překladatelů (Legal Aid Board Netherlands, Bureau Sworn Interpreters and Translators)
- Nizozemská asociace tlumočnicků znakového jazyka – NBTG
- Polská asociace soudních tlumočnicků – TEPIS
- Španělská asociace soudních tlumočnicků – APTIJ
- Národní registr tlumočnicků veřejných služeb z Velké Británie – NRPSI
- Asociace policejních a soudních tlumočnicků – APCI

Španělské ministerstvo spravedlnosti, švédský Kammarkollegiet a francouzská asociace soudních tlumočnicků UNETICA se do projektu zapojily jako přidružení členové.

Pro zajištění technické stránky databáze byla vybrána dánská společnost Interconnect AS, neboť zpracovávala již podobnou evropskou databázi právníků (Find a Lawyer – FAL) a zkušenosti z předchozího projektu mohla výhodně využít i pro projekt databáze tlumočnicků a překladatelů.

Úvodní a závěrečná konference se konaly v Antverpách v Belgii v květnu 2014 a listopadu 2015 – o závěrečné konferenci věnované evropskému projektu LIT Search v belgických Antverpách píšeme v rubrice „Události a akce jiných organizací“ na straně 14.

V průběhu projektu proběhlo 5 setkání účastníků projektového konsorcia, tzv. Progress meetings, během kterých byli účastníci seznámeni s národními systémy zajišťování tlumočnických a překladatelských služeb a fungováním registrů soudních tlumočnicků a překladatelů (Legal Interpreters and Translators – LIT) v jednotlivých zemích. Rovněž byla diskutována kritéria, která musí tlumočníci a překladatelé splňovat před zařazením do registru. Závěry, ke kterým konsorcium dospělo, jsou obsaženy v závěrečných doporučeních projektu. Na schůzkách byly také projednávány technické specifikace pilotní databáze. Během závěrečné konference pak proběhla její demonstrace.

Technické řešení evropské databáze

Účastníci projektu dospěli k závěru, že by nebylo praktické vypracovávat kritéria pro zařazení LIT do evropské databáze, před přijetím testovat žadatele a spravovat novou evropskou databázi z jednoho centrálního místa. Mnohem

pragmatičtější se jeví využití stávajících národních databází a jejich propojení. Podobným způsobem je řešena i evropská databáze právníků (Find a Lawyer – FAL), projekt Rady evropských advokátních komor (CCBE).

Hlavním výstupem pilotního projektu se tedy stalo rozpracování specifikací pro společné vyhledávací rozhraní (ILITQuery), kde jsou definovány funkce, vzorce dat a další technické záležitosti, které musí národní databáze splňovat, aby mohla být napřímo propojena do systému LIT Search. Z hlediska obsahu jsou požadovány následující informace:

- Křestní jméno a příjmení tlumočnicka/překladatele
- Země pobytu tlumočnicka/překladatele
- Kontaktní údaje: telefon, email
- Jazyková/é kombinace
- Odkaz na členství v profesní organizaci
- Kvalifikace (1: zároveň tlumočnick i překladatel, 2: pouze tlumočnick nebo pouze překladatel)

Kritéria vyhledávání:

Jazyková kombinace požadovaná uživatelem databáze

Tlumočnick a překladatel zároveň nebo pouze tlumočnick nebo pouze překladatel

Vyhledávání je omezeno pouze na země – účastníky projektu LIT Search.

Účastníkům projektu, kteří si nepřejí nebo z technických příčin nemohou implementovat do svých systémů ILITQuery interface, je k dispozici „data mirror system“, který umožňuje přenášet data do databáze prostřednictvím datových souborů ve stanoveném formátu. Při tomto řešení mohou partneři projektu použít CURL metodu API pro automatické nahrávání dat a „data mirror system“ pak funguje stejně, jako by byl integrován v databázi LIT Search. Partnerům, kteří využívají ILITQuery, byly předány specifikace WSDL. Fungování rozhraní ILITQuery je možno otestovat pomocí „SOAPUI test suite“. (KST ČR využívá přenos dat pomocí „data mirror system“).

Doporučení týkající se registrů LIT

Na základě zpráv předložených členy konsorcia projektu LIT Search ohledně způsobů jmenování a vedení registrů LIT, a rovněž diskusí jak se samotnými tlumočníky a překladateli, tak i s pracovníky ministerstev spravedlnosti odpovědnými za vedení registrů LIT ve většině států EU, byla vypracována následující doporučení, která mohou sloužit jako vodítko při vytváření nových registrů či pro úpravy stávajících registrů. Cílem by mělo být postupné sbližování národních registrů v členských státech EU, neboť kvalifikace LIT zaregistrovaných v národních registrech, které jsou integrovány do celoevropské databáze, by měla být srovnatelná.

Srovnatelnost jednotlivých systémů je v zájmu uživatelů služeb LIT, kteří zcela přirozeně předpokládají, že úroveň kvalifikace, zkušeností a služeb poskytovaných jednotlivými LIT z různých států bude na stejné úrovni. To je jedním z důvodů, proč EULITA předložila návrh pro zavedení ISO standardu pro soudní tlumočení (AWI 20228). Podobná iniciativa Polska se týká soudních překladů.

První zásadní rozhodnutí se vztahuje k otázce, zda jmenované osoby budou poskytovat jak tlumočnické, tak i překladatelské služby, či zda má být registr rozdělen na část tlumočnickou a na část překladatelskou. V některých zemích provádějí LIT obojí (např. Rakousko, Česká republika, Francie nebo Polsko) s odůvodněním, že při takovémto režimu může být jedna osoba účastna celého procesu řízení. V jiných (např. Norsko nebo Švédsko, ale také Slovensko) jsou registry tlumočnicků a překladatelů odděleny s odůvodněním, že se jedná o odlišné práce, vyžadující jinou kvalifikaci a specifické dovednosti. Nicméně zkušenosti z těchto zemí ukazují, že velké procento LIT je registrováno v obou registrech.

Druhé rozhodnutí se týká přístupu k registrům, zda budou přístupny pouze pracovníkům justice, vyšetřovacím orgánům a advokátům, či zda možnost najít kvalifikovaného LIT bude dána i široké veřejnosti a přístup k registru nebude nikterak omezen. Druhá možnost se pochopitelně jeví jako příhodnější.

Třetí rozhodnutí se týká otázky, kdo má vést registr LIT. V některých zemích jsou to ministerstva spravedlnosti, v jiných (např. Velká Británie nebo Švédsko) vedou registry LIT speciálně zřízené nezávislé agentury. V Itálii, Francii a Španělsku má každý soud svůj vlastní registr, což se jeví jako komplikované řešení, zvláště při hledání LIT se specifickou jazykovou kombinací. Proto je preferováno zřízení celonárodních registrů.

Čtvrté rozhodnutí se týká toho, jaké údaje mají být v registru vedeny o jednotlivých LIT a které mají být zveřejňovány. Informace o jazykové kombinaci a typu služeb (tlumočení/překlad), které daná osoba poskytuje, jsou zásadní. Kontaktní informace jednotlivých LIT se mohou lišit podle typu uživatelů, kteří mají k registru přístup (podrobnější pro soudy a právníky, méně informací pro širokou veřejnost). Zde je potřeba také zohlednit bezpečnostní aspekty práce LIT.

Členové projektového týmu také doporučují, aby v zájmu transparentnosti poskytování tlumočnických a překladatelských služeb v právním kontextu a zajištění spravedlivého soudního procesu EK přijala evropská pravidla týkající se národních registrů LIT. Vlády členských států EU budou

také v lepší pozici z hlediska rozpočtování a kontroly svých výdajů, bude-li jasně definován odborný profil osob poskytujících služby v této oblasti. Jak již bylo uvedeno výše, harmonizované standardy pro jmenování LIT také usnadní přeshraniční výměnu LIT prostřednictvím evropské databáze.

Projektový tým se také shodl na celé řadě základních doporučení ohledně navrhované evropské legislativy definující odborný profil LIT:

- Oprávnění/jmenování LIT by nemělo být na neomezenou dobu, ale mělo by podléhat režimu přezkumu a znovujmenování po určitém čase (obvykle tři až pět let). Kritéria pro výmaz z registru musí být přesně definována.
- Specifický titul soudního tlumočnicka a překladatele by měl být chráněn zákonem, aby nemohlo docházet ke zneužívání osobami, které nejsou oprávněny soudní tlumočení a překlady provádět.
- Jmenování by měla předcházet kontrola právní způsobilosti, bezúhonnosti a bezpečnostní prověrka.
- Jmenování musí být pro konkrétní jazykovou kombinaci. Jakékoliv všeobecné pověření k zajišťování soudního tlumočení a překladů, např. agenturám nebo překladatelským společnostem, je nepřijatelné.
- Jmenování LIT musí vycházet z písemného a/nebo ústního přezkoušení žadatele za účelem posouzení jeho odborných předpokladů (upřednostňováno je vysokoškolské vzdělání v oboru překladatelství/tlumočnictví), praktických dovedností a zkušeností.
- Test by měl zahrnovat
 - jazykové kompetence (mateřský jazyk a příslušný cizí jazyk/-y)
 - tlumočnické a překladatelské dovednosti
 - terminologii (právní a případně další odbornou terminologii v mateřském a cizím jazyce)
 - interkulturní kompetence
 - znalost právních systémů (vlastního státu a států příslušného jazyka/-ů), fungování soudů a průběhu řízení.
- Dodržování etického kodexu (většinou jej mají k dispozici národní profesní asociace) musí být striktně vyžadováno.
- Účast v programech celoživotního odborného vzdělávání by měla být požadována pro obnovení/prodloužení oprávnění LIT.
- Pro využívání služeb „ad-hoc“ tlumočnicků a překladatelů musí být stanovena obdobná pravidla.

Další závažnou otázkou je nastavení jasných pravidel pro odměňování LIT, nejlépe prováděcí legislativou. Zde musí být stanovena pevná sazba za jednotku práce, ale i výše náhrady za čekací dobu, čas strávený na cestě, čas na přípravu, je potřeba zohlednit zvláštními příplatky náročnost

zadaného úkolu – objem, odbornost, termíny; výše storno poplatků musí být také jasně definována.

Zprávy jednotlivých zemí zapojených do projektu ukázaly, že většina zemí nemá zavedeny odpovídající analýzy potřeb a využití služeb LIT. Je potřeba zavést statistiky, které dají odpovědi na otázky, jaká je potřeba jazykových služeb, jak jsou stávající LIT využíváni, ve kterých jazycích je nedostatek a ve kterých nadbytek jmenovaných LIT, jak často jsou LIT využíváni a v jakých kauzách apod. Odpovědi na tyto a další otázky mohou napomoci efektivněji strukturovat poskytování služeb a v důsledku přispět ke zvýšení profesionality v uvedeném oboru.

Zprávy jednotlivých zemí přednesené v rámci schůzek projektového týmu také ukázaly úlohu profesionálních asociací LIT ve zvyšování kvalifikace LIT prostřednictvím různých odborných kurzů a seminářů zaměřených na rozličné aspekty práce LIT (terminologie, znalost práva atd.). Profesionální asociace LIT mají také nezaměnitelnou roli jako „hlas profese“ v kontaktu s příslušnými ministerstvy spravedlnosti a dalšími státními orgány.

Za Komoru soudních tlumočnicků ČR na projektu pracovaly Ilona Šprcová a Catherina Van den Brinková Štifterová.

KVALIFIKACE TLUMOČNÍKŮ PRO NESLYŠÍCÍ

V současné době se objevuje snaha zavést kvalifikační požadavky, které tlumočníci pro neslyšící musí mít, neboť poptávka po vysoce kvalifikovaných tlumočnících je obrovská a dosavadní zkušenosti s tlumočníky nejsou příliš lichotivé

Nad'a Hynková Dingová

Velmi často se stává, že mezi soudními tlumočníky pro neslyšící najdeme osoby, které nemají žádané tlumočnické vzdělání. Jen se „dorozumí s neslyšícími“, nejčastěji díky tomu, že sami vyrůstali v prostředí neslyšící rodiny, kde se znakový jazyk naučili od svých neslyšících rodičů.

Přestože tyto osoby nejsou v právních postupech speciálně vyškoleni a mnohokrát nemají ani úplné středoškolské vzdělání, soud je k jednání povolá. Tato situace je dána prozatímní neexistencí systematického vzdělávání tlumočnicků znakového jazyka (a soudních tlumočnicků pro neslyšící vůbec) a přitom velkou poptávkou po těchto odborných zprostředkovatelích komunikace pro neslyšící.

Nezřídka se také stává, že soudními tlumočníky jsou lidé, kteří jsou součástí komunity Neslyšících¹. Tlumočnick a neslyšící klient se mohou velmi dobře znát. Neslyšící klient nemá na výběr, nemůže si vybrat jiného, neutrálního tlumočnicka, který ho nezná. Registr soudních tlumočnicků pro neslyšící je velmi omezený, nabízí velmi málo kvalitních tlumočnicků znakového jazyka. K tomu všemu je třeba

připočíst navíc nedůvěru a odcizení, které neslyšící obvykle cítí, když jsou vrženi do nevyhnutelné komunikace se slyšící společností. Jakákoliv nedůvěra může při soudním řízení významně (negativně) ovlivnit průběh komunikace a kvalitu svědectví. Ironií je, že využití služeb nekvalifikovaného tlumočnicka může mít za následek, že neslyšící vystupuje u soudu „povzneseně“. Když např. neslyšící zjistí, že tlumočnick je minimálně kvalifikovaný nebo nekompetentní, může se snažit tlumočnickovi pomoci tím, že nepoužívá složité jazykové konstrukce rozvíjející sdělovanou myšlenku. Dále může neslyšící chtít pomoci tlumočnickovi tím, že vynechává podrobnosti, jemnosti, nuance nebo dokonce podtextové informace, protože si uvědomuje, že tlumočnick je buď špatně pochopí, nebo podá nepřesný překlad.

Může se dokonce stát, že neslyšící své situace „zneužije“ a obrátí ji proti tlumočnickovi tím, že si vymyslí strategii jednání, ve které počítá s použitím domácích znaků, o nichž ví, že je tlumočnick nebude znát. Pokud jeho strategie nevyjde, může být tlumočnick, přestože svou situaci

¹ Velké písmeno N symbolizuje, že hluchý člověk není posuzován podle stavu sluchu, ale jako příslušník menšinové společnosti. Nejde o etnickou, ale o jazykovou a kulturní menšinu.

zvládl, neslyšícím klientem nařčen, že zcela jistě netlumočil správně, jak se od něho očekává.

V současné době se objevuje snaha zavést kvalifikační požadavky, které tlumočníci pro neslyšící musí mít, neboť poptávka po vysoce kvalifikovaných tlumočnících je obrovská a dosavadní zkušenosti s tlumočnickou nejsou příliš lichotivé. Za těmito požadavky však pokulhává systematická příprava a další zkvalitňování odbornosti tlumočnických profesionálů. Objednat službu kvalifikovaného tlumočníka je zpravidla zapotřebí několik týdnů předem. Čím je jednání delší a závažnější, tím více je třeba sjednat tlumočnickou službu v delším časovém předstihu.

Seznamy soudních tlumočnicků pro neslyšící a kvalifikace tlumočnicků k jeho zapsání na seznam soudních tlumočnicků. Seznam soudních tlumočnicků obsahuje tlumočnický znakového jazyka více či méně kvalifikované, podle aktuální potřeby jednotlivých krajských soudů. (Nehledě na to, že v seznamu jsou i tlumočníci, kteří svou tlumočnickou činnost již dlouhodobě nevykonávají, či kteří již dokonce nežijí).

Systematická příprava, certifikace či atestace soudních tlumočnicků pro neslyšící v ČR zatím vytvořena není. Zde bychom se opět mohli inspirovat zkušenostmi ze zahraničí, nejlépe z USA, kde mají takový systém již plně rozvinutý a osvědčený.

Současná situace v USA

Nejběžnějším požadavkem kvalifikace, který pro tlumočnický znakového jazyka státy v USA stanovily, je získání certifikace od Národního registru tlumočnicků pro neslyšící (The National Registry of Interpreters for the Deaf, NRID). Certifikace NRID je založena na přísném ohodnocení komunikačních dovedností kandidáta na tlumočnicka a na znalostech Etického kodexu NRID, vytvořeném skupinou profesionálních tlumočnicků (ve spolupráci se soudci). Certifikační systém NRID stanovuje minimum dovedností pro tlumočnický. Soudní tlumočníci pro neslyšící se liší podle oblasti, pro níž získali certifikaci, a podle stupně získané kvalifikace. Předpokládá se, že certifikovaní tlumočníci si budou nadále zdokonalovat své dovednosti v dalších kurzech, na seminářích a především pak častým používáním znakového jazyka, tedy vlastní jazykovou praxí.

Současné certifikáty NRID

Certifikát tlumočení (CI): schopnost tlumočit mezi americkým znakovým jazykem (ASL) a mluvenou angličtinou oběma směry, tj. ze znakového jazyka do mluveného jazyka a z mluveného jazyka do znakového jazyka.

N. Hynková Dingová (přednášející vpravo) přednáší na semináři ve Výmolově škole pro sluchově postižené v Praze-Radlicích

Certifikát transkripce (CT): schopnost transkribovat mezi znakovanou angličtinou a mluvenou angličtinou oběma směry, tj. ze znakované angličtiny do mluvené angličtiny a z mluvené angličtiny do znakované angličtiny.

V 80. letech 20. století se v rámci NRID používalo mnoho dalších klasifikací certifikace. I když tyto certifikáty již nejsou novým testovacím systémem uznávány, i nadále jsou uznávány jako platné doklady specializovaných dovedností tlumočnicka.

Na Certifikaci NRID se ve svých zákonech souvisejících se soudním tlumočením odvolává řada států USA. Certifikaci NRID všeobecně uznávají i systémy agentur zajišťujících tlumočnické služby, které jsou zodpovědné za vytvoření standardů pro kvalifikaci tlumočnicků pro neslyšící. Např. ve státech Massachusetts a New Jersey je certifikace NRID základem pro všeobecnou certifikaci tlumočnicka pro neslyšící.

Pokud se osoba, která nemá platnou certifikaci NRID, uchází o práci tlumočnicka pro neslyšící v těchto státech, pak jsou to právě agentury, které kontrolují tlumočnický pomocí svých vlastních kontrolních standardů. Standardy platící pro tlumočení u soudu a u právních jednání obvykle vylučují tlumočnický, kteří certifikát NRID nemají. Např. pro soudní a právní tlumočení ve státě Massachusetts je vyžadováno:

- certifikát NRID,
- absolvování studijního programu pro tlumočnický pro neslyšící (nejlépe dvou - až čtyřletý bakalářský program),
- několikaletá zkušenost jako tlumočnický znakového jazyka pro neslyšící,
- absolvování specializovaného intenzivního právního výcviku.

Kalifornské *Směrnice pro schválení certifikačních programů pro tlumočníky pro neslyšící a nedoslýchavé osoby* (*California's Guidelines for Approval of Certification Programs for Interpreters for Deaf and Hard of Hearing Persons*) definují kvalifikovaného soudního tlumočníka jako osobu, která byla testovací organizací nebo agenturou certifikována jako kompetentní pro tlumočení soudních jednání. Testovací organizací může být i vzdělávací zařízení, které soudní rada schválila jako kvalifikované k provádění testů soudních tlumočnicků pro neslyšící a nedoslýchavé osoby.

Certifikační postup v Kalifornii klade důraz na zevrubné znalosti všech aspektů soudního tlumočení včetně:

1. Schopnosti překladu a transkripce, které zahrnují:
 - a) znalost amerického znakového jazyka,
 - b) znalost anglického jazyka,
 - c) schopnost tlumočit terminologii běžně používanou pro soudní jednání.
2. Znalosti postupů práce s tlumočnickem-absolventem nebo jinými spolupracujícími tlumočnickými v tlumočnickém týmu.
3. Znalosti sociálních, kulturních a lingvistických specifik daného místa, státu a národních komunit Neslyšících.
4. Znalosti zásad, práv a povinností soudních tlumočnicků včetně soudní etikety.

5. Přípravenost pro různé typy soudních jednání, která nejčastěji vyžadují využití soudních tlumočnicků pro neslyšící.
6. Zásady chování a profesionální etiky soudního tlumočníka pro neslyšící u soudu.

Jak můžeme srovnat, i v našich podmínkách jsou soudci běžně konfrontováni s kulturními a jazykovými rozdílnostmi lidí, kteří před ně v soudní síni předstupují. Z pochopitelných důvodů nemohou být odborníky na všechny kultury. Nicméně soudci jsou nejlépe připraveni k vedení spravedlivého a čestného soudního jednání, jestliže pochopí zákonitosti, které formují a ovlivňují způsob komunikace a chování před ně předstupujících lidí, v našem případě lidí se ztrátou sluchu.

Ideálním výsledkem společné práce by byla důvěra soudců ve skutečnost, že pro ně mohou být kvalifikované služby tlumočnicků kompetentních v jednotlivých typech tlumočení pro neslyšící (u nás tlumočení znakového jazyka, transliterace znakové češtiny a vizualizace mluvené češtiny) důležité. Kvalifikovaní tlumočníci znakového jazyka se snaží soudům vysvětlit, že tlumočníci pro neslyšící jim mohou být v oblasti komunikace s neslyšícími oporou a zdrojem konzultací a rad. Aby k tomuto pochopení skutečně na straně soudů došlo, zbývá stále ještě velká práce právě na straně tlumočnicků pro neslyšící.

PROJEKT VIDEOTLUMOČENÍ „INTERPRETTY“ PRO POLICII ČR A CELNÍ SPRÁVU SE OSVĚDČUJE

Začátkem února 2017 všichni kolegové – členové KST ČR, kteří absolvovali vstupní školení a mohli se zúčastnit pilotního projektu videotlumočení v prostředí interprettty.com, obdrželi příjemnou zprávu od vedoucí projektu Mgr. Jany Kabičkové:

Milé tlumočnice, milí tlumočníci,

s potěšením vám oznamujeme, že Interprettty prodlužuje pilotní projekt tlumočení pro Policii ČR a Celní správu do konce února. Do této chvíle proběhlo dohromady téměř 30 hodin tlumočení v 7 různých jazycích, a oba klienti jsou s průběhem projektu spokojeni. Rádi bychom poděkovali všem tlumočnickům za spolupráci, zejména za profesionálně provedená tlumočení. Děkujeme!

Za celý tým Interprettty
Jana Kabičková

**inter
pretty
.com**

*Making interpreting
pretty simple*

TRŽNÍ CENY OVĚŘENÝCH PŘEKLADŮ V ČR

Obdrželi jsme dotaz z Kuřimi:

Jaká je prosím průměrná tržní cena za 1 normostranu překladu se soudním ověřením?

V. D.

Odpověď:

Tržní cena za normostranu (NS) překladu s ověřením se pohybuje od 350 do 550 Kč, takže průměrná cena je 450 Kč za NS. Každopádně, vzhledem k trestní odpovědnosti, kterou tlumočnické nese za provedený překlad, by v dnešní době nikdy neměl účtovat méně než 350 Kč stanovených vyhláškou č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících.

Dagmar De Blasio Denčíková

JAKÉ POVINNOSTI MÁ SOUDNÍ TLUMOČNÍK PŘI ZMĚNĚ BYDLIŠTĚ?

Obdrželi jsme dotaz z Prahy 8:

Dobrý den,

jelikož jmenování i práce tlumočnicka je vázána na trvalé bydliště, jaký je prosím postup, pokud bych si změnila trvalé bydliště?

Děkuji.

S. J.

Odpověď:

Práce soudního tlumočnicka není vázána na trvalé bydliště. Může Vás přibrat kterýkoliv orgán veřejné moci ČR. Změnu trvalého bydliště nahlásíte na oddělení znalců a tlumočnicků krajského soudu, který Vás jmenoval. Agendu si převádí soudy samy mezi sebou. Poté budete předkládat tlumočnický deník na soud příslušný podle Vaší nové adresy.

Dagmar De Blasio Denčíková

VYHÝBEJTE SE NEPŘÍPUSTNÝM PRAKTIKÁM PŘEKLADATELSKÝCH AGENTUR

Obdrželi jsme dotaz z Mostu:

Agentura chtěla ode mne předem vyplněnou, orazítovanou a podepsanou doložku, aby mi nemusela posílat originál s tím, že by doložku svázala s překladem, který jim pošlu mailem. Je to možné a přípustné? Přece po svázání musím orazítovat také zadní stranu.

Děkuji moc za odpověď!

S. Ch.

Odpověď:

Požadavek je nepřipustný. Za svazek s ověřeným překladem je osobně (trestně) odpovědný soudní tlumočnick. Viz § 10 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Jak můžete vědět s čím agentura vaši orazítovanou a podepsanou doložku ve skutečnosti sešije?

Dagmar De Blasio Denčíková

MOHU ÚČTOVAT SOUDU NÁHRADU NÁKLADŮ ZA POŠTOVNÉ?

Obdrželi jsme dotaz z Prahy 5:

Dobrý den, měla bych dotaz, zda do vyúčtování překladu pro soud náleží i poštovné. Děkuji

V. J.

Odpověď:

Ano, v rámci hotových výloh dle § 28 prováděcí vyhlášky č. 37/1967 Sb. máme právo na náhradu nákladů na poštovné. Vzor interaktivního vyúčtování tlumočnického orgánu veřejné moci se všemi náležitostmi lze stáhnout zde: www.kstcr.cz/cz/profesni-informace-vzor-vyuctovani-tlumocneho.

Dagmar De Blasio Denčíková

JAK SPRÁVNĚ PŘEKLÁDAT VLASTNÍ JMÉNA Z RUŠTINY A UKRAJINŠTINY?

Obdrželi jsme dotaz z Tachova:

Hledám správnou variantu překladu jména Татьяна z ruského do českého jazyka a z ukrajinského jazyka do českého jazyka Тетяна a Таня.

Děkuji předem za odpověď.

O. M.

Odpověď:

Řídíme se transkripčními přepisy z Pravidel českého pravopisu, resp. nařízením vlády: z ruštiny Tat'jana, z ukrajinštiny Tet'jana, Taňa.

Ilona Šprcová

LZE PRO NAVÝŠENÍ ODMĚNY SLOUČIT SITUACE VYJMENOVANÉ V § 22, ODS. 1 PROVÁDĚCÍ VYHLÁŠKY č. 37/1967 Sb.?

Obdrželi jsme dotaz z Brna:

Jak je to s proplácením příplatku za spěšnost a práci o víkendu? PČR po mně chce, abych o víkendu přišla tlumočit hned a následně účetní žádá, abych předělala vyúčtování, protože příplatek ve výši 50 % mohu prý účtovat pouze jedenkrát. Z logiky věci § 22, odst. 1, písm. c) mi vyplývá, že příplatek máme účtovat kumulativně pokud nastane více podmínek předpokládaných v daném písmenu. V minulosti mi to PČR proplácela.

Moc děkuji a přeji hezký den.

E. F.

Odpověď:

V odstavci 4 § 22 vyhlášky 37/1967 Sb. se sice praví, že písmena a) až c) lze slučovat, ovšem v písmenu c) se píše dohromady, že „odměnu za tlumočnický úkon lze zvýšit až o 50 % z důvodu jiné náročnosti, zejména bylo-li uloženo úkon provést spěšně nebo v den pracovního volna nebo pracovního klidu anebo v noci“. To znamená, že situace z písmena c) bohužel nelze slučovat. Někdy účtárna policie tuto interpretaci striktně aplikuje, někdy ne.

Dagmar De Blasio Denčíková

VÍTE JAKÁ POŘADOVÁ ČÍSLA PŘIDĚLOVAT STEJNOPISŮM?

Obdrželi jsme dotaz z Lysé nad Labem:

Dobrý den,

zajímalo by mě jak má vypadat zápis v deníku při dalším vyhotovení – zda každé vyhotovení musí mít nové pořadové číslo.

Děkuji.

H. Š.

Odpověď:

Všechna další vyhotovení - neboli stejnopisy - téhož dokumentu nesou stejné pořadové číslo jako vyhotovení první s tím, že k nim přidáváme písmena A, B, C... atd.

Dagmar De Blasio Denčíková

Své dotazy a připomínky posílejte na mailovou adresu:
kstcr@kstcr.cz.

OZNAČENÍ PROFESÍ V ČESKU SE ZMĚNILO, Z UKLÍZEČKY JE OPERÁTORKA PODLAHOVÝCH PLOCH

Za posledních pár desítek let se v Česku změnilo označování řady profesí, znatelný je i nástup angličtiny do názvů pracovních pozic.

Podle personálně-poradenské společnosti McROY Czech je z dělníka nyní *operátor výroby*, sekretářkám se říká *asistentky* a v extrémním případě firmy neváhají označit uklízečku za *operátorku podlahových ploch*.

„Po roce 1989 se mnohé v označování pracovních pozic změnilo. Vznikly zcela nové profese, především v oblasti informačních technologií. A drtivý nástup mělo anglické přejmenování,“ řekl Erik Švarcbach z McROY Czech.

Dříve málo vídaným jevem je v současnosti obvyklé různé pojmenování pro shodnou profesi. Sekretářky už dnes nejsou v kurzu, zato se to v inzerátech hemží profesemi, jako jsou office support, office coordinator, office manager, executive assistant či personal assistant.

Ve všech případech jde o práci pro asistenty či asistentky, dříve sekretářky. S výjimkou státní správy také prakticky vymizeli náměstci a nahradili je nejčastěji anglické názvy. „*Ve firmách chtějí, aby název profese zněl co nejatraktivněji a aby byl srozumitelný mezinárodně,*“ uvedl E. Švarcbach. Z dělníka se tak stal operátor výroby a většina pozic v obchodních firmách obsahuje slovo manažer.

Některé tradiční profese změnám ale odolávají. Kuchaři jsou i nadále kuchaři, totéž platí pro lékaře nebo právníky. Ani řemeslné profese neprošly přejmenováním. Firmy v inzerátech dál hledají truhláře, svářeče, slévače či zámečníky.

Zdroj: McROY Czech

dělník	operátor výroby
prodavačka	shop assistant
sekretářka	office assistant, personal assistant
obchodní cestující/zástupce	sales representative, account manager, sales manager, manažer prodeje
ředitel	director, factory manager, general manager
účetní	accountant
telefonista	centre operator, hot line operator, help desk assistant
uklízečka	operátorka podlahových ploch
pracovník zahraničního obchodu	import manager
laborant	farmaceutický asistent

KAŽDÉ TŘICÁTÉ DÍTĚ, KTERÉ SE V ČESKU NARODÍ, NEMÁ ČESKÉ OBČANSTVÍ

Každé třicáté dítě, které se v Česku narodí, nemá české občanství. Téměř každé sté děvče či chlapec, který přišel loni v České republice na svět, má vietnamské rodiče. Vyplývá to z údajů Českého statistického úřadu. Od roku 1995 do konce loňska se v Česku narodilo celkem 2,15 milionu dětí. Téměř 40.500 z nich byli cizinci a cizinky, nejčastěji měli vietnamské, ukrajinské a slovenské občanství

Lidí ze zahraničí v Česku postupně přibývá. Cizinci tak tvoří zhruba 4,6 procenta obyvatel. Na konci listopadu jich v zemi s povolením žilo 493 505 – 277 999 mužů a 215 506 žen. Trvale mohlo v ČR zůstat 272 535 cizinců a cizinek. Na konci roku 2010 evidovala cizinecká policie 425 301 lidí z ciziny, povolení k trvalému pobytu mělo 189 962 z nich.

Velkou část přistěhovalců tvoří lidé z EU. Migranti ze zemí mimo evropské společenství pocházejí nejčastěji z Ukrajiny a Vietnamu. Podle demografů se Česko bez cizinců neobejde. Začalo by bez nich vymírat, chyběly by pracovní síly i mozky.

Podle dat z letošní demografické ročenky zhruba 43 % cizinců a cizinek bylo mezi 20 a 39 lety, 35 % pak mezi 40 a 59 lety. 14 % tvořili děti a mladí do 19 let, zbývajících zhruba 8 % pak lidé nad 60 let.

S rostoucím počtem cizinců přibývá i jejich potomků. Zatímco v polovině 90. let se lidem ze zahraničí v ČR ročně narodilo kolem 650 dětí, v posledních letech jsou to víc než 3 000. V roce 2012 představovali cizinci 3 % narozených, loni to byla 3,3 %. Podíl od roku 1995 postupně roste, tehdy děti s jiným občanstvím tvořily 0,7 % narozených. Loni přišlo v ČR na svět 3 631 cizinců a cizinek. Vietnamské občanství mělo 1 041 z nich, ukrajinské 917 a slovenské 509. Od roku 2004 do konce loňska se v Česku narodilo celkem 10 041 vietnamských, 7 474 ukrajinských a 4 286 slovenských dětí. Dalších 1 975 chlapců a děvčat mělo v dokladech občanství ruské a 1 171 mongolské. Česká republika byla rodištěm i 758 čínských dětí a 585 Moldavanů a Moldavanek.

Cizinky mívají děti dřív než Češky

Podle analýzy výsledků sčítání lidu cizinky v Česku víc dětí než české matky za svůj život na svět nepřivádějí. Data ale ukázala, že mívají děti dřív než Češky. Po dvacítce

začaly mít potomky především vietnamské a ukrajinské ženy, po pětadvacítce si pořizovaly druhé dítě. Češky mívají prvního potomka v průměru v 28 letech.

Pokud jsou matka i otec cizinci, musejí do 60 dnů po narození pro potomka požádat úřady o vízum či povolení k pobytu. Dítě ho pak dostane na takovou dobu, na jakou ho mají jeho rodiče. České občanství získá podle webu ministerstva vnitra narozené dítě tehdy, pokud je jeden z jeho rodičů Čech. Automaticky ho dostává i novorozenec, jehož rodiče jsou bez státního občanství a aspoň jeden z nich má v Česku povolení k pobytu.

Zdroj: ČTK

KDYŽ INSTAGRAMISTA ŠÉRUJE NA SÍTI

Sociální sítě dnes představují jeden z hojně využívaných komunikačních nástrojů. Pro uživatele každé z těchto sítí existují v současné češtině speciální pojmenování

Barbora Procházková

Jedná se o slova nová, v jazyce ne zcela pevně zakotvená, a proto se můžeme setkat s jejich různými podobami (nejčastěji mají přípony -ista, -er, -ák).

O uživatelích sítě Instagram se např. dočteme: *vlivní instagramisté mohou značkám do kampaní dodávat fotky nebo pomoci se sdílením; pro úpravu fotek volí instagrameři speciální aplikace; moji instagramáci, už jste se koukli na video, kde jde vidět, jak pěkně se umím nervozitou točit na židli?*

Podobně např. o uživatelích Twitteru: *peníze nejsou vždy hlavní motivací twitteristy; twitterři zahlcují svoje profily množstvím zájmových aktivit; nedávno jeden twitterák napsal, že rád sbírá houby, ale nerad je hledá.*

V souvislosti s využíváním těchto sítí ke komunikaci se v češtině objevila slovesa jako *skypovat/skajpovat, instagramovat, twitterovat...* aj. Tyto slovesné výrazy vznikají přidáním české přípony -ovat přímo k cizímu základu (facebookovat), nebo současně s přidáním této přípony dochází k počestění anglického základu (fejsbukovat).

Uživatelům těchto prostředků virtuálního propojení skupin lidí se nabízí také řada možností, jak s nimi pracovat. Co všechno může takový správný uživatel na síti vlastně dělat? Může na ní *postovat* (publikovat příspěvky, tzv. posty),

sharovat/šérovat (sdílet data, fotografie, videa, články ap.), *linkovat* (odkazovat na příspěvky, videa, fotografie apod.), vložené příspěvky pak *tagovat* (označit charakteristikou, podle níž se potom odkazy na ně snáze vyhledávají, přidělovat jim klíčová slova), *likovat/lajkovat* (vyjádřit se o nich pochvalně) nebo naopak *hatovat/hejtovat* (vyjádřit se o nich negativně, s odporem), jednotlivé uživatele *stalkovat* (sledovat jejich aktivity na dané sociální síti) nebo třeba *followovat* (v prostředí Twitteru sledovat, odebírat příspěvky, tzv. tweety od konkrétního uživatele, který ho svým profilem zaujal).

Zkrátka éra sociálních médií od nás vyžaduje zcela nové dovednosti, jen se v té smršti informačních banalit musíme umět zorientovat.

*Mgr. Barbora Procházková, Ph.D., (*1973) vystudovala překladatelství a tlumočnictví (francouzština a ruština) na FF UK v Praze. V Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., se věnuje lexikologii a lexikografii. Je členkou autorského kolektivu připravovaného Akademického slovníku současné češtiny.*

Převzato z časopisu Vesmír, ročník 96(147), 1/2017

***Koncem roku 2016 a na začátku roku 2017 rozšířili naše řady
tito noví členové (podle pořadí přihlášek):***

Mgr. Hanna Maria Marciniak
jazyk polský

JUDr. Pavla Dušková
jazyk anglický

Mgr. Jana Palečková
jazyk slovenský

Bc. Martina Hýrková
jazyk německý

Anna Pavlová, LLB.
jazyk anglický

Mgr. Pavla Krejčí
jazyk polský

Mgr. Petra Barthová
jazyk německý

Ing. Martin Straňák
jazyk anglický

Mgr. Pavel Štochl Pavel, LL.M.
jazyk anglický

Ing. Martina Krátká
jazyk německý

Mgr. Markéta Balcarová, Ph.D.
jazyk německý

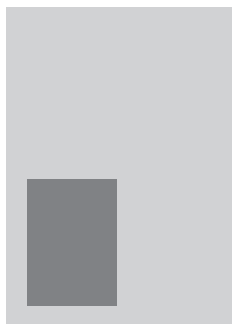

INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ

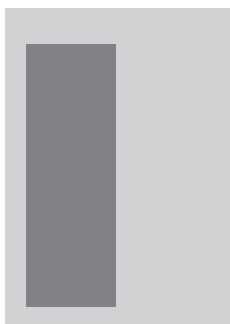
Bulletin Soudní tlumočnick poskytuje zdarma všem členům Komory soudních tlumočnicků ČR, knihovně České republiky, soudům, státním zastupitelstvím, Ministerstvu spravedlnosti ČR, Ministerstvu vnitra ČR, policejnímu ředitelství, celní správě, Notářské komoře ČR, Jednotě tlumočnicků a překladatelů, České komoře tlumočnicků znakového jazyka a dále všem tuzemským i zahraničním předplatitelům

ROZMĚRY INZERCE

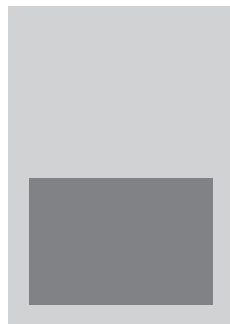
Vnitřní strany černobílé

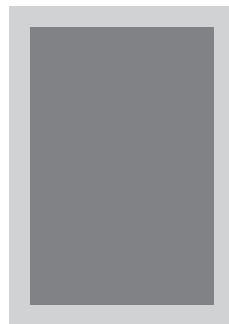
¼ strany Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 117 mm

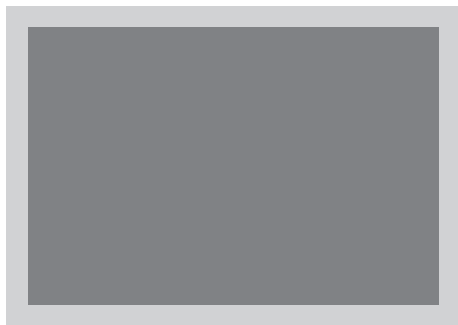
½ strany svisle Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 243 mm

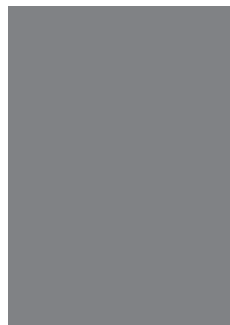
½ strany Č/B
(zrcadlo)
170 x 117 mm

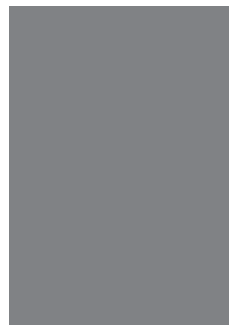
1 strana Č/B (zrcadlo)
170 x 243 mm s hlavičkou
170 x 257 mm bez hlavičky

vnitřní dvoustrana Č/B
380 x 257 mm (zrcadlo)
420 x 297 mm (spad)

1 strana Č/B (spad)
210 x 297 + spad 4 mm

Obálka CMYK (spad)
2., 3. a 4. strana
210 x 297 + spad 4 mm

CENY INZERCE

Vnitřní strany Č/B

¼ strany	2 000 Kč
½ strany	3 500 Kč
celá strana	6 000 Kč

Obálka CMYK

2. strana	12 000 Kč
3. strana	12 000 Kč
4. strana	25 000 Kč

TECHNICKÉ PARAMETRY

Minimální tiskové rozlišení: 300 DPI

Podklady pro tisk: tisková uzavřená data ve formátu PDF

**Zájemci o inzerci mohou psát na kstcr@kstcr.cz
nebo KST ČR®, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1**

Ústav translatologie FF UK ve spolupráci s Jagellonskou univerzitou v Krakově, Generálním ředitelstvím pro překlady EK (DGT) a Jednotou tlumočnicků a překladatelů (JTP) pořádal v pátek 25. listopadu 2016 odbornou konferenci O kvalitě v oblasti institucionálního překladu na Ústavu translatologie (viz článek na str. 16)

Vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky®

člen Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA

Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1

Grafická úprava: Jakub Novotný cr8

Tisk: VS Tisk Praha – Vazební věznice Pankrác

Tištěno v únoru 2017

www.kstcr.cz • kstcr@kstcr.cz